

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—53—62.
Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4 félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1938

XIX. évfolyam, 47. szám.

November hó 20

A nagy külpolitikai siker után megindul a belső reform-munka

Az újjáalakult Imrédy-kormány munkaprogramja

A Felvidék megszállásának befejezése után a magyar közvélemény érdeklődése fokozott erővel fordult a belpolitikai kérdések felé. Kétségtelen ugyanis, hogy akkor, amikor Magyarország lakossága egymillió, kipróbált és célkitűzéseiben, fellépésében, sőt mondhatjuk sorsában is egységes magyarsággal gyarapodik, — hiszen ezt a milliós tábort a közös kisebbségi sors és azonos célkitűzés kövacsolta megbonthatatlan egységre, —

a magyar belpolitikában, közéletben is meg kell teremteni a lelki egység, nagy összefogás előfeltételeit annak a politikai, társadalmi és főként szociális reformpolitikának minél gyorsabb ütemben való megvalósításával, amelyet ismételtelen részletezett Imrédy Béla miniszterelnök.

Örömmel mutathatunk rá arra, hogy ezekben a történelmi jelentőségű időkben a magyar sors alakulásáért felelős miniszterelnök nagyszabású reformtervei megvalósításához bírta a kormányzó ur főméltósága és a legszélsebb néprétegek teljes bizalmát. Az a körülmény azonban, hogy a közéletben mégis jelentkeztek olyan tünetek, amelyek arra vallottak, hogy — bár szerencsés csak elenyésző számban — akadnak olyanok, akik a maguk önző pártpolitikai célkitűzéseik hangsúlyozására látták elérkezettnek az időt a kormány átitó eréjű külpolitikai sikere után, mégis szükségessé tette, hogy vitéz Imrédy Béla miniszterelnök legfelsőbb helyen is felvesse a bizalmi kérdést és felajánlja a kormány lemondását.

A kormányzó ur főméltósága a lemondást tudomásul vette, azonban

újból vitéz Imrédy Bélát bizta meg a kormány megalakításával, hogy alaposan átgondolt, minden időszerű kérdésre kiterjedő belső reformtervei mielőbbi megvalósítására lehetőséget biztosítson.

Igy történt azután, hogy ismét Imrédy Béla alakított kormányt, amelyből Mikócz Ödön igazságügy-miniszter, Sztranyavszky Sándor földművelésügyi miniszter, Bornemisza Géza iparügyi miniszter és vitéz Rátz Jenő honvédelmi

miniszter léptek ki. További változás az új kormány összetételében, hogy abban — tárcanélküli miniszterként, a Felvidék ügyeinek intézésére — helyet foglalt Jaross Andor, a felvidéki magyarság vezetője is.

Az új kormány

Miniszterelnök: Vitéz Imrédy Béla.
Külgazdasági miniszter: Kánya Kálmán.
Honvédelmi miniszter: Bartha Károly tábornagy.
Vallás- és közoktatásügyi minisz-

ter: Gróf Teleki Pál.
Belügyminiszter: Keresztes-Fischer Béla.
Pénzügyminiszter: Reményi-Schneller Lajos.
Kereskedelmi- és iparügyi miniszter: Kunder Antal.
Földművelésügyi miniszter: Gróf Teleki Mihály.
Igazságügyminiszter: Tasnády Nagy András.
Tárcanélküli (felvidéki) miniszter: Jaross Andor.
A kormány kinevezéséről szóló legfelsőbb kéziratok a hivatalos lap november 16-iki számában jelentek meg s az új kormány szerdán letetta az esküt.

A miniszterelnök munkaterve a problémák megoldására

A kormány lemondását a november 15-én délután megtartott minisztertanács határozta el. Ezután vitéz Imrédy Béla dr. a kormányzó ur főméltóságánál jelent meg kihallgatáson, mialatt a Nemzeti Egység Pártjának Eszterházy-utcai helyiségében értekezletre gyűltek össze a párt felsőházi és képviselő tagjai és a főispánok közül számosan.

Vitéz Imrédy Béla, akit a főméltósági kormányzó ur az új kormány megalakításával bizott meg, a kormányzó kihallgatás után a párthezességbe ment, ahol a pártértekezlet nevében Tasnády Nagy András országos elnök üdvözölte a lemondott és újból kijelölt kormányelnököt. Az üdvözlés után Imrédy Béla emlékeztetett nagy érdeklődés közepette szövegre.

Beszéde bevezető részében a miniszterelnök megindokolta a kormány lemondását, rámutatva arra, hogy a jölsikerült külpolitikai kampány befejezése után helyesnek tartotta a bizalmi kérdés felvetését első sorban a főméltósági kormányzó ur előtt. Ennek megtörténte után pedig megjelent a párt előtt, hogy felvesse a kérdést, hajlandó-e a párt továbbra is támogatni elgondolásait megvalósításában.

Rámutatott ezután Imrédy Béla arra, hogy az utóbbi hetekben ismét megindult a rémhírterjesztés és rágalomhadjárat, amelytől azonban az ország józan többsége távollátott magától, felismerve azt a tényt, hogy

a maihoz hasonló történelmi időkben különösen nagy jelentősége van a fegyelmezett ségnek, egységes fellépésnek.

Hangsúlyozta ezután Imrédy Béla, hogy a zavartkeltésre szánt híresztelésekkel szemben

semmiféle törvénytelen ségre, alkotmányellenességre nem hajlandó; továbbra is a parlamenttel kívánja elgondolásait megvalósítani, még pedig úgy, hogy a tekintély elvét és a szabadság elvét összhangba hozza.

A jogfolytonosság jegyében kívánja minél gyorsabb ütemben a széleskörű reformokat megvalósítani. Hangsúlyozta, hogy módot kell találni arra, hogy a parlament munkatempója meggyorsuljon. Rámutatott arra, hogy a külföldön is megvan a mód arra, hogy a kormány sürgős és szükséges intézkedéseket, ha azok helyesléssel találkoznak, a parlament útján negyvennyolc óra alatt törvényerőre emeljen és így végrehajtathatóvá tegyen.

Leszerezte beszéde további során, hogy

irányvonala határozottan nacionalista irány, amely a magyar öncélúság gondolatát igyekszik megvalósítani.

A másik fontos célkitűzése

a hadsereg fejlesztése és emel-

lett a nemzetnek, a polgári társadalomnak militarista, katonai szellemű kialakítása.

Ezt a célt szolgálja a katonai szolgálatot előkészítő leveletérmény, valamint a katonai szolgálat utáni lovász-intézmény megfelelő megszervezése.

Nagy helyesléssel találkozott a szónoknak az a kijelentése, amely szerint

a keresztény erkölcs minden téren való uralmát biztosítani kell.

Kifejtette továbbá, hogy a keresztény felfogás érvényesítése mellett

az országnak fajvédelmi politikát kell folytatnia és a népi egység megeremtésére, a szociális igazság jegyében fogant jobboldali reform érvényesítésére kell törekedni.

Részletezte ezután az akkor még designált miniszterelnök a párt szerepét és a reá váró feladatokat, majd rátért a földbirtokpolitika kérdéseinek taglására.

Rámutatott arra, hogy a magyar földbirtokpolitika alapelve az kell, hogy legyen, hogy

a magyar földet azoknak a kezére kell hagyni, illetve azoknak a kezére kell juttatni, akik azt jól tudják művelni és történelmi

és termelési szempontból legkivánatosabb birtokosai a földnek.

Mínél több életképes egzisztenciát kell teremteni a magyar földön. Ezért meggyőződése szerint

meg kell gyorsítani a földbirtokpolitikai tevékenység ütemét és a földbirtokpolitikára szánt összegeket fel kell emelni.

Rámutatott emellett arra is, hogy nem lehet olyan rendszert bevezetni, amely mellett csak csupa kisbirtok lenne az országban, mert közlélméleti és gazdasági szempontból a kisbirtokok mellett, bizonyos arányban közép- és nagybirtokokra is szükség van.

Meleg szeretettel emlékezett meg ezután Imrédy Béla a falvak népéről.

→ Gondoskodnunk kell arról is, — ugymond — hogy a falu neis megfelelő lakáshoz jusson. A házhelykiáciora, a házhelyhez juttatásra, a házépítésre továbbra is gondolunk s a család-házak kijavítását és cselédházak építését szintén tervbe kell vennünk. Végül szükség van arra, hogy azok az új egzisztenciák, akik itt a maguk urai lesznek, a birtokokon megfelelő felszereléssel és forgatókével bírijanak, tehát a hitelezést és a megfelelő anyagszállítást részükre meg kell szervezni.

Rámutatott ezután arra, hogy a nagytökének és a nagyvállalatoknak együtt kell haladnia a nemzetpolitikai célkitűzésekkel.

Bejelentette ezután Imrédy Béla dr., hogy az adópolitika a jövedelem- és vagyonaadó jobb kimunkálására fog irányulni. A nem ellenőrizhető jövedelmek és vagyonaók fokozottabb arányos megadóztatására törekszik, a társulati jövedelmek megadóztatása az eddiginél igazságosabb és arányosabb rendszert kíván bevezetni, hogy a voltaképpeni céltűzés:

a kisemberek védelme

megvalósítható legyen. Kí kell küszöbölni az egyenlőtlenségeket, aránytalanságokat és meg kell szüntetni a zaklatásokat.

Egyszerűsíteni kell az adó-kivetést.

A harmadik szempont, melyet az adópolitika terén figyelembe kell venni, a családvédelem fokozott szolgálása. Reformra szorul — ugyan-csak a családvédelem jegyében és érdekében — az örökösödési adórendszer is. A szociális program ismertetése során bejelentette, hogy a szociális feladatok ellátása terén tevékenykedő magánegyesületeket közös szervezetre kívánja tömöríteni.

Imrédy Béla ezután a hadsereg fejlesztésének fontosságát fejtegette, majd bejelentette, hogy a legerélyesebb rendszabályokat kívánja bevezetni a panamistákkal szemben, meg akarja szüntetni az álláshalmozásokat és reformálni akarja az összehérhetlenség kérdését.

Bejelentette ezután, hogy a sajtónak az élőkódoktól való megtisztítása már megkezdődött és erőlyesen folytatódik, majd rámutatott arra, hogy a zsidókérdés további megnyugtató rendezésére bizottság kiküldését tartaná szükségesnek.

Külpolitikai kérdésekre térve rá, hangsúlyozta, hogy

a magyar külpolitika iránya továbbra is a berlin—római tengely; fenn kell tartanunk a mély rokonszenvben alapuló barátságot Lengyelországgal és keresni kell a megértés útját Jugoszláviával is.

Ezután bejelentette, hogy a megalkotandó kormány — a leendő minisztereket az értekezlet lelkesen megjelönte — kibővíti a felvidéki magyarság képviselőjével, Jaross Andorral, akit az értekezlet különös melegséggel éljenzett és ünnevelt. Köszönetet mondott ezután a lemondott Bornemisza Gézának, Mikecz Ödönnek, Rátz Jenőnek és Sztranyavszky Sándornak, majd a párt további támogatását kérte a kormány alkotómunkájához.

A nagy tetszéssel és lelkesedéssel fogadott beszéd elhangzása után a lemondott miniszterek nevében Sztranyavszky Sándor dr. szólalt fel és

Hazatért Kassa ...

Péntek, 1938 november 11 ...

Ez a nap aranybetűkkel íródott be a magyar történelembe. Aranybetűkkel, az igazság felkelő napjának lángsugaraival, a huszesztendő rabság ködös nappaljai és csillagtalan éjszakai után. Ezen a napon vonult be vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó hadserege élén a nagyságos fejedelem, II. Rákóczi Ferenc városába, Kassára.

Megkondulnak a kassai Dóm harangjai és mintha a legendás kuruc idők elevednének fel, az egész ország minden harangja megcsendül, hogy hirdesse a mu-

mondott köszönetet a maga és lelépő miniszterársai nevében Imrédy Béla miniszterelnöknek és a pártnak, majd kegyelettel emlékezett meg Gömbös Gyuláról.

Tasnádi Nagy András országos elnök mondott ezután a párt nevében köszönetet a távozó minisztereknek, majd több felszólalás hangzott el. A miniszterelnök által felvetett bizalmi kérdés felett szavazva,

a pártértekezlet négy szavazattal kivételével bizalmat szavazott vitéz Imrédy Bélának,

majd hosszasan és lelkesen ünnepelte a kormányelnököt.

gyar élet elmulthatatlanságát, amit a Fehér Lovas jelképez, a Felvidék fővárosa felé közeledő Kormányzó, a magyar Nagyur, aki a bitorlók garázdalkodása után diadalmenetben vonul a város felé ...

A kuruc város így csak a nagyságos Fejedelmet fogadta 1706-ban ... S ezen a nagyszerű és lélekemelő fogadtatáson nemcsak Kassa városának tántoríthatatlan népe volt jelen, lélekben ott volt az egész világ magyarságának minden hű fia, hogy a rádió csodálatos közvetítésén át figyelje elszakított, de visszatért véreinek határtalan örömdendezését.

Megérkezik a Fehér Lovas

A Dóm körüli utcákat zsufolóság megtöltötte a közönség, amely a lelkemelvényre érkező előkelőségeket lelkes éljenzéssel fogadja. Ott vannak a királyi hercegek, az egész kormány, a Házak elnökei, Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás, lord Rothermere, a német, olasz, lengyel, bolgár, japán követéségek tagjai, az egyházi és világi előkelőségek tábora és a felvidéki magyarság vezérei. Kétoldalt az országgyűlés tagjai, a főispánok, alispánok, polgármesterek, a törvényhatóságok s a külföldi sajtó képviselői.

Amikor a Főméltóságú Asszony, gyermekeivel megérkezik, az egész közönség szünni nem akaró harsány éljenzéssel fogadja.

Közben zug a tömeg:

— Vissza! Vissza! Mindent vissza! Pozsonyot vissza! Nyitrat vissza! Lengyel-magyar hártárt!

A Fő-utca kanyarulatánál hangorkán tör elő. Kendőlobogtatás, egetverő éljenzés jelzi, hogy közeledik a Kormányzó.

A menet élén a szárnységed, ötvenlelkese és éljenzés követi.

Hódol a Fejedelem városá

Toszt János, Kassa magyar polgármestere lép elő:

— Mély hódolattal jelenthetem Főméltóságodnak, hogy ezalatt a husz év alatt Kassa óslakos polgárságából egyetlenegy sem akadt, aki a magyar szellem hitében megingott volna.

Mi magyarok voltunk, magyarok vagyunk és magyarok is maradunk.

A tomboló éljenzés és taps, amely a szavakat követte, elemi erővel bizonyította a város első polgárának szavait.

Csarszky János püspök a magyar és szlovák hívők hódolatát tolmácsolja. Hódolatteljes tisztelettel nyilvánítja szeretetüket és tántoríthatatlan ragaszkodásukat egy a kormányzóhoz, mint a haza iránt.

— Vannak — folytatta — szlovák hűveim is, akik magyarral testvéreikkel együtt a multban sze-

lépéssel hátrább almásszürke ménen tengernagyi ruhában a Hadur. Mögötte tábornokok és hadsegedek.

A Kormányzó könnyedén ugrik le lováról s elfoglalja helyét a díszemelyven. Az üdvözlésként vitéz Imrédy Béla miniszterelnök nyitja meg. Köszönti a legfőbb Hadurt Kassának történetét terhes falai között. Szent csodálkozással emlékezik meg a Gondviselés Szent István-évi ajándékaról. Örül a pernek, amikor nincs különbség magyar és magyar közt. S így fohászodik az ég felé:

— Oh, bár feledtetne ez az ünnepe, ez az egymástartalálás mindent, ami széthuz, ami szétforgácsol, erőltet és pusztít, bár döbentene rá e pillanat nagyszerűsége, hogy megtaláljuk egymás lelkében mindazt, ami egyesít, ami erősít és gyarapít.

Tíz millió magyar hűségét tolmácsolja a Kormányzóknak s az Egek Ura áldását és ajándékát kéri további működésére.

Szavait szünni nem akaró, viharos lelkesedés és éljenzés követi.

retettel éltek és élni fognak a jövőben is.

Szlovák nyelven is szól a püspöki vikárius és többek közt a következőket jelentette ki:

— Szlovák testvéreim nevében ígérem, hogy hűségesek lesznek új hazájukhoz, amelyhez a végtelen isteni Gondviselés csatolta őket. Dolgozni akarnak a közös haza érdekében és az állam boldogságáért.

Pajor Miklós, volt szenátor emelt hangon jelenti ki, hogy „sohasem csüggedtünk, büszkén megyünk vissza édes hazánkhoz”.

Hálattal szívvel köszöntik a kormányzó párt a Felvidék anyái, asszonyai és leányai is. Szónokuk, Pausz Béláné minden magyar anyja, asszony és leány nevében jelenti:

— Megtartottuk Kassát a magyar nemzetnek! Husz hosszú esztendő minden fájdalma és keserősége nem volt elég ahhoz, hogy feledtetessék velünk, magyar anyákkal azokat a

Lapzárta

Szabadságharc Kárpátalján

Mialatt a magyar honvédség csapatjai a lakosság örömrivalgása és boldog ünneplése közben megszállták a Felvidék nekünk itélt részeit és a megnagyobbodott Magyarországon gyorsuló ütemben indul meg az újjáépítés hatalmas, mindent átfogó társadalmi és szociális munkája, azokon a területeken, amelyek egyelőre Csehszlovákia uralma alatt maradvak, mélyszéges szomorúság és gyász váltotta fel az utóbbi hetek reménykedés és bizakodó hangulatát.

Különösen nagy az elkeseredés, sőt kétségbeesés Ruszinszkóban, amelynek lakossága a szó szoros értelmében éhínség előtt áll. Kárpátalja ruszin népe, amely sohasem felejtje el, hogy ősei Rákóczi hadseregében szolgáltak és hogy apáik Szent István birodalmában éltek ezer esztendőn át,

elkeseredésükben fegyvert ragadtak és Ruszinszko egyre fokozódó harcok színhelye. A ruszin szabadságharcot a testvér Lengyelország őszinte rokonszenvvel kíséri figyelemmel és minden külpolitikai súlyát latbatveti a felvidéki kérdést intézményesen egyedül megoldani alkalmas terv — a közös lengyel-magyar határ megvalósítása érdekében.

feladatokat, amelyeknek elvégzésére bennünket a történelem kötelez.

Hódolatát fejezi ki a kormányzó és hitese iránt. Különösen megragadóak a Főméltóságú Asszonyhoz intézett szavai, amelyekkel felajánlja a kormányzóknak a felvidéki magyar asszonyok szívét és lelkét, hogy alázatos hódolattal segíthessenek abban, hogy széles e hazában ne legyen több szenvedő magyar, ne legyen több koldus magyar, hanem boldog, erős és nagy nép legyen a magyar!

Tomboló lelkesedés és szünni nem akaró éljenzés követi szavait.

Eszterházy János gróf beszél ezután, a felvidéki magyarság lánglelkű vezére. Megköszöni az Uristennek, hogy e napot megérni engedte. S megköszöni a kormányzóknak és kormányférfiainak. Majd így folytatja:

— Maradtunk magyarok odaát a határokon túl, akiknek az élére állók és

ígérem azt, hogy átmentem őket és meg vagyok győződve, hogy amint minket, magyarokat, erős keresztény érzések fűtenek, szlovák testvéreink ugyancsak az Istembe vetett hitnek köszönhetik, hogy meg tudták élni, hogy most kezdenek felszabadulni.

— Mi, ottmaradt magyarok, ígérjük Főméltóságodnak, hogy kezet adunk az ott élő szlovák testvéreinknek és velük együtt dolgozunk egy szebb jövőért. Az ideát lévő magyaroktól pedig kérem, hogy az idecsatolt szlovákok nemzeti érzéseit tartásák a legmélyebb tiszteletben, engedjék meg, hogy ugyanúgy élhessenek itten, mint ahogy mi követeljük, hogy ott élhessenek.

— Köszönjük még egyszer Főméltóságodnak. Köszönöm én akkor, amikor Kassa városának mandátumáról ezennel lemondok és amikor

magyar Kassát átadom Főméltóságodnak,

kérem, kegyeskedjék előlenni velünk a Rákóczi fejedelem hamvait körülvevő Dómba és énekeljék el azt a Te Deumot, amelyet Isten segítségével nélkül soha megérni nem tudtunk volna.

A kormányzó szózata

Az üdvözlések után felzengült a kormányzó határozott, meleg, szívekhez szóló, katonás hangja.

Hálát adott az isteni Gondviselésnek, hogy Kassa megszentelt falai közé jöhetett. Háláját fejezi ki a baráti nagyhatalmak és a nemes lanygyel nemzet iránt. Majd így folytatta:

— Meleg szeretettel öleljük magunkhoz hazatért felvidéki testvéreinket. Az elnyomatás és üldözöttség dacára emelkedett szellemben, hittel és bizalommal álltak helyt a magyarsághoz való hűség ragaskodásában. Ezzel a mi nagy küzdelmünkben részt vállalva, nagymértékben könnyítették meg nehéz munkánkat.

— Husz év múló pillanat egy nemzet életében, de annak a nemzeteknek, amely azt végigszenvedte, egy örökkévalóságot jelentett — a reánk kényszerített határokon innen is és túl is. Ennek a keserves időnek tanulságait le kell vonnunk. *A házat ugyanis felgyújtani könnyű, de nehéz azt újra felépíteni.*

— Szent István évére esik a magyar igazság győzelmének eredménye.

— A nagy király hagyományaihoz képest, az ő elgondolásainak szellemében fogadjuk az új határokon belül nem magyar fajú testvéreinket is. Régi otthonukat találják meg az egymás mellett kiontott vérral annyiszor öntözött közös hazában. A magyar kenyér mellett a magyar szívek szeretete várja itt őket. Ez biztosítja részükre nyelvük és kulturájuk teljes szabadságát.

— Minthogy ezen a vidéken szlovákok is laknak, néhány szót szőlök hozzájuk nyelvükön.

Ezután a kormányzó szlovákra fordította a szót és a következőket mondotta:

— Bár nem bírom a szlovák nyelvet, de a haditengerészethél töltött szép éveim egyik eredményeként horvátul beszélek és így a szláv nyelvek nem teljesen idegenek nekem. *Meleg szeretettel üdvözöllek benneteket, akik a mai napon visszatértek cseréves hazá-*

tokba. Kenyeretadó földjét nemcsak együtt munkáltátok, de együtt védétek is. Legyetek meggyőződve, hogy

az egész magyar nemzet megértő szeretete biztosítani fogja részletekre életszínvonalok emelésén kívül a szlovák nyelv és kultúra teljes szabadságát is.

A kormányzó ezután — ismét magyar nyelven — a következőképpen fejezte be beszédét:

arra kérek mindenkit, hogy merítsen erőt a jövő küzdelmeihez a magyar igazság átlító erejéből, amely az első alkalommal már — a történelemben példa nélkül álló módon — vér nélkül is győzedelmeskedni tudott.

ZUGNAK A HARANGOK...

Zugnak a harangok, érhangjukat messze: — nyugatról keletre — viszi az őszi szél. Azt hirdeti bátran, hogy tépet hazánkban szent örömtűz lobban: tíz millió magyar szív mind egyszerre dobban...

Nincs turáni átok! Hazudik, ki mondja: ur, paraszt és szolga örömkönyt hullat. Örömiünk nagy, hej de! bánatsepp a szembe, még sok magyart sirat: Erdély, Bácska, Bánát, figyeljétek: virrad!

Kosd, 1938 november 5.

A kormányzó beszédének minden mondatát zugó és lelkes éljenzés kísérte.

— Duce! Duce!
— Hitler! Hitler!
— Lengyel-magyar határt!
— Eljen Horthy!
— Nch zsije Horthy! — kiáltották a szlovákok.

lünk együtt Árpádházi Szent Erzsébet négy százéves templomába.

amikor belép, hogy a kassai szent vértanúk ereklyéi előtt, a nagy fejedelmek hamvai felett hálát adjon velünk együtt és minden magyar szívvvel együtt a mindenható Istennek azért a nagy kegyelemért, hogy irtalmas volt hozzánk, szenvedő magyarokhoz és meghallgatta buzgó imánkat, — amikor belép ebbe a templomba, hogy szívünk boldog érzelmével hálát adjunk a mi mennyei Atyánknak.

A kormányzó tiszteleg Rákóczi hamvainál

A Te Deumot Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás intonálta, aki a templom küszöbénél fogadta a kormányzó párt. A megrendítő ünnepségen Kassa népe könnyezve adott hálát az Uristennek, hogy visszatérhetett a magyar Hazához.

A Te Deum végeztével a kormányzó a Dóm kriptájába ment, hogy Rákóczi hamvainál tisztelegjen. A szarkofág két oldalán két testőr állt, mint a szobor. A kormányzó elhelyezte koszoruját a utána

koszoruerdő borította el a Fejedelmek sírját. Közülük a miniszterelnök, Rothermere lordé, a királyi hercegek, a felsőház és képviselőház koszorui. Vitéz Sibirik Sándor tábornok a Rákóczi-rokonok kegyeletét rótta le.

A megható jelenetet a honvédség diszmenete követte a Hadur előtt. A magyar hadsereg a diadalkapu felől indult meg. Kürtzavak, vidám katonai indulók pattogó ítemei keveredtek a felszabadult város új-

jongó népének örömrivalgásával.

A magyar honvédség erőt, fegyelmet mutató káprázatos felvonulása a kuruc idők lángolásait élesztette föl.

Két óra. A levegőben három hatalmas repülőgép ir tiszteletkövetet a távozó kormányzó pár látogatásának emlékére. A tere több száz postagalambot bocsátanak fel, hogy hírt vigyenek az ország minden részébe...

A diszszemlélt díszelőd követi a Schalk-Ház éttermében. Ott van a királyi hercegekkel és bíboros hercegprímással az élén az egész magyar közéleti előkelőség. Szónokok ünneplik a kormányzót s a kormány tagjait. Rothermere lord is felszólal:

— Meggyőződésem, hogy

Magyarország új reményekkel tekinthet a jövőbe,

— Jelenli ki sokatmondóan.

Vitéz Imrédy Béla büszke örömmel állapítja meg, hogy

„A Felvidék csodálatraméltó kitartással állt helyt a magyarságért!”

Az egész város ünnepel. Az egész város, amelyről a csehek azt állították, hogy csak tízenyolc százlelka a magyar.

A Fejedelm városának ünnepe a magyar igazság felragyogásának világraszóló sugara volt...

Kánya Kálmán a nagy diplomáciai sikerről

A magyar országgyűlés két háza történelmi ülést tartott november 12-én, a kassai diadalmal bevonulást követő napon. Ekkor került ugyanis

Ezután a miniszter az utolsó jegyzékváltás történetét ismertette, majd rámutatott arra, hogy

a megoldás a müncheni póljegyzőkönyvekben megállapított három hónapos határidő helyett alig öt hét alatt következett be.

Hangsúlyozta, hogy végleges megnyugodást csakis a népek önrndelkezés hozhat. Rámutatott arra, hogy a magyar követéseket 90 százalékban sikerült érvényesíteni, még pedig várdózat nélkül, bár súlyos áldozatot kellett hozniuk.

Ezután a külügyminiszter különösen

meleg szavakkal emlékezett meg a baráti nagyhatalmokról. Németországról, Olaszországról és azok vezetőiről, valamint Lengyelországról, majd hangsúlyozta, hogy Jugoszlávia nyugodt és korrekt magatartása megkönnyítette a békés kibontakozást.

A továbbiak során Isten áldását kérte a megnagyobbodott ősi földre és népére.

A javaslatához hozzászóló képviselők egytől-egy

hódolattal és hálával emlékeztek meg vitéz nagybányai Horthy Miklósról, aki, miután két évtizeddel ezelőtt megintette a végső pusztulástól a nemzetet, bölcs országlásával, az ország megnagyobbítójává lett.

Elismeréssel emlékeztek meg Imrédy Béla miniszterelnökről, Kánya Kálmán külügyminiszterrel és Teleki Pál gróf kultuszminiszterrel, a kormány tagjairól.

Meleg hála és szeretet hatotta át a szónokoknak azokat a szavait, amelyekben Németországról és vezérelől, Hitler Adolfról, Olaszországról és a Duce-ról emlékeztek meg és szóliak a testvér Lengyelországról.

A javaslatot a képviselőház egyhangulag megszavazta, majd a délutáni folyamán a felsőház fogadta el, magasszínvonalu hozzászólások után a javaslatot, amelyet közben a képviselőház harmadszori olvasásában is megszavazott ugy, hogy a javaslat törvényerőre emelkedett. A Há ezután üléseit bizonytalan időre elnapolta.

És a Felvidéken, akik ott maradtok: testvérek, magyarok, Titeket is várunk... Egy könnyesepp értetek. — hiszem, hogy értetek — s összedobban a szív. Ezeréves joggal E hon mind visszahiv!...

Bizakodó hittel ölelésre várunk, hogy keblünkre zárjunk, szent, nagy fogadással. Esküszünk: az Isten minket úgy segítsen: — jöjjön bármi véget, de keblünkről soha senki le nem téphet! Senki le nem téphet!

Ifj. CSIKÁNY SÁNDOR

a törvényhozás elé a Felvidék visszacsatolását törvénybe íktató törvényjavaslat, amelyet a képviselőházban Tasnádi Nagy András ismertett. Nagy beszédében meleg szeretettel emlékezett meg a visszakerülő magyar testvérek két évtizedes bőszi küzdelméről és mártírsorsáról, hangoztatva, hogy

a csonkaország népe meleg szeretettel öleli keblére a visszatérő testvéreket.

A nagy tetszéssel és élénk helyesléssel fogadták előadói beszéd után Kánya Kálmán külügyminiszter emlékedett, a Há lelkes ünneplése közben, szölgásra.

Beszédében részletesen ismertette a német—cseh ügyben tartott négyhatalmi konferencia és a bécsi döntés előzményeit és a sikeresen befejezett diplomáciai munka részleteit. Megemlékezett a komáromi tárgyalásokról, amelyeket, tudvalevően a csehek halogató magatartása hiúsított meg. Nagy érdeklődéssel fogadta a Há Kánya Kálmánnak azokat a szavait, amelyekkel a magyar követelések és a cseh ajánlatok adatait ismertette.

— Amint a sajtóból ismeretes, — mondotta a miniszter — Magyarország követelése a néprajzi elv alapján 14.150 km² volt, 1.090.000 lakossal az 1910-es népszámlálás szerint. Ezzel szemben

az I. csehszlovák javaslat 1.840 km², 105.000 lakossal, a II. csehszlovák javaslat 5.400 km², 350.000 lakossal, a III., azaz október 22-iki javaslat 11.300 km², 740.000 lakossal ajánlott fel.

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolható a hírneves

Reményi Mihály hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

Olcsóbb a cukor

A hivatalos lap november 13-án közölte a kormánynak és a pénzügyminiszternek a cukorár leszállítására vonatkozó rendeleteit.

F. rendelkezésekkel

a kormány a cukor árát a világháború előtti árszínvonalra szállította le.

A pénzügyminiszter által megállapított új árak ugyanis Budapesten kilogrammonként 22 fillérrel,

a vidéken pedig kilogrammonként 24 fillérrel, vagyis csaknem husz százalékkal alacsonyabbak az eddigi áraknál.

Ez azt jelenti, hogy a kristálycukor ára Budapesten különként 128 fillérről 106 fillérré,

a vidéken pedig 132 fillérről 108 fillérré csökken.

Országos viszonylatban, vagyis az egész ország cukorfogyasztását véve számításba

ez az árcsökkenés évenként több mint 25 millió pengő megtakarítást jelent a fogyasztóknak.

Ez a nagy eredmény csak az összes számításba jövő tényezők, vagyis a kincstár, a cukorgyárak és a répatermelők együttes megértése és áldo-

zatkésége által volt elérhető.

A kormány ugyanis a kincstári részesedés csökkentésével, főképp azonban a külön árrészesedésekről való lemondással juttatta nyugvópontra ezt a súlyos kérdést.

A cukorgyárak nagy megértéssel támogatták a kormányt törekvésében és számszerű kalkuláció alapján tőlük követelhető engedményeken túlmenő árcsökkenést vállaltak. Végül a répatermelő gazdák a belföldi cukorfogyasztás emelkedése esetén, valamint export esetén részükre a répa után járó ártöbblet megszüntetéséig által járó ártöbblet hozzá a cukor árának leszállításához.

A szociális szempontból különösen nagyjelentőségű intézkedés ország-szerte bizonyára őszinte örömet kelt.

A pénzügyminiszter rendelete szerint a vidéki fogyasztói árak kilogrammonként a fontosabb cukorfajtáknál november 14-től kezdve a következők (fillérben):

Kristály, 100 kg zsákban	108
Finom kristály	109
Kocka, 50 kg ládában	114
Piccolókocka, 50 kg ládában	115
Kocka 5 kg dobozban	112
Piccolókocka, 5 kg dobozban	113
Kocka, 20 kg zsákban	114
Kocka, 2 kg dobozban	113
Porcukor	111
Nyerscukor	105

Módosították a répa-szerződéseket

A cukor árának leszállítása érdekében a kormány módosította a cukorrépatermelők szerződéseket. A rendelet értelmében az egyes cukorgyári vállalatok és az egyes répatermelők között megkötött minden répatermelési szerződés az 1938. évre akként módosul, hogy a cukorgyári vállalat a répatermelőnek a belföldi

teljes áron forgalomba kerülő és 900.000 métermásdát meghaladó megadottatott cukorfogyasztás esetére a répa márszája, valamint az exportban átlagban 13 pengőnél esetleg magasabb áron értékesített cukor után kikötött répaárkiegészítést megfizetni nem köteles.

A visszacsatolt területen 8 millió gyümölcsfa van

A Gyümölcstermelők Országos Egyesülete november 8-án Gyömörey György elnöke mellett közgyűlést tartott.

Gyömörey György megnyitó beszédében megemlékezett a hazatérő Felvidékről és köszöntötte a Felvidék gyümölcstermelőit. Megállapította, hogy

a Felvidék gyümölcstermesztése jelentősen fogja emelni termelésünket, mert több, mint 3.000.000 gyümölcsfa van a visszacsatolt területen.

Ez alkalomból a közgyűlés távirati-

lag üdvözölte Imrédy Béla miniszterelnököt, valamint a kormányt.

Jeezenszky Árpád dr., az Egyesület ügyvezető igazgatója ismertette az évi jelentést, majd az adminisztrációs ügyek letárgyalása után az igazgatóválasztmány kiegészítésére került sor. Az indítványok tárgyalása során, magas színvonalu vita után elhatározta, hogy a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének elnökségével való tárgyalás után felterjesztést fog intézni a kormányhoz, melyben kéri a csemegezőlő telepítési tilalom feloldását, valamint szőlő- és gyümölcstermesztési kísérleti telepek felállítását.

A legkisebb földmunkabérek megállapítása

Steuer György dr. szociálpolitikai író, az OKH kötelekében működő földmunkásszövetkezetek országos vezetője „A legkisebb földmunkabérek megállapítása” című alatti igen aktuális és figyelemre-méltó tanulmányt írt, mely az OKH kötelekében működő földmunkásszövetkezetek könyvtárában külön fizetben is megjelent.

A munkások gazdasági és szociális érdekei dr. Steuer György szerint az emberi megélhetéshez szükséges minimális tisztességes munkabérek bevezetése és azok tényleges fizetésének ellenőrzése nélkül meg nem óvhatók.

A földmunkások (kubikusk) háború előtt napi 8–10 pengő keresettel, 2–3 napi munkával egy métermáza búzát vásárolhattak. Az évi megélhetésüket 6–7 hónap alatt mekereshették és emellett, ha

szorgalmasak és takarékosak voltak, még kis földet, házat és szőlőt is vásárolhattak.

Az inségmunkák és inségmunkabérek bevezetésével azonban a munkabérek a régi keresetek egy harmadára és negyedére, sőt némely esetben egyötödére is estek.

Az alacsony mezőgazdasági és földmunkabérek (0,80–1,20 P. napszáno) mellett a munkások emberi megélhetése lehetetlenné vált, de színvonaluk, vásárlóerejük és fogyasztóképeségük csökkent, ami a mezőgazdasági és ipari termelésre, iparra és kereskedelemre, de a fapécálemre és honvédelemre is káros kihatással volt.

Ennélfogva a mezőgazdasági munkások megfelelő munkabérről jogal követelhetnek.

Ha valamely munkát vagy szolgáltatást arányos, megfelelő díjazás vagy meghatározott ellenszolgáltatás nélkül kell teljesíteniük, a gazdasági munkások munkaejre jogszabályon kihasználásának megállításáról szóló 1923. évi XXV. t. c. értelmében munkabérmegállapító bi-

zottságok megalakítását kérhették.

A kiváló szerző, aki szociális érzéséről és izzó fajszeretettel egész közéleti munkásságával tett és tesz tanúságot, ezután részletezi azokat az intézkedéseket, amelyek e kérdés intézményes rendezésére lennének hivatottak.

Szomorú adatok a föld kiuzsorázásáról

A Központi Statisztikai Hivatal 1935. évi statisztikai adatai azt mutatják, hogy nálunk a mezőgazdasági területnek egyhatodrészt trággyázták meg istállótrágyával, ellenben csak nem is egészen 2 százaléka kapott műtrágyát. Eszerint minden hatodik esztendőben trágya kerül a termőföldre.

Ez a termőföld trágyaszükségletének 40 százalékát fedezi.

A kiuzsorázott hazai földön a termésátlagok korántsem növekedhetnek abban az arányban, amint azt egyébként a mezőgazdasági kultúra kidolgozott lehetőségeihez mérten várniuk kellene.

Műtrágya a magyar földekre csak elvétve jut, annyira, hogy az átlag esztendőben csak negyedik részét, amely 1935-ben nálunk műtrá-

gyázásban részesült, a mezőgazdasági területnek csak 1,8 százaléka, vagyis a csonkaország területén csak egyes kísérletező gazdaságokban foglalkoznak műtrágyázással.

A vármegyék szerint vizsgálva az adatokat, az tűnik ki, hogy általában véve azokban a vármegyékben alkalmaznak több műtrágyát, amelyekben a nagybírtok aránya is nagyobb, pedig még mindig elég olyan nagybírtokunk van, amely nem ismeri a korszerű gazdálkodást. De az eltérések voltaképpen csak árnyalatiak.

A magyar föld nem terem annyit, mint amennyit teremhetne.

A csonkaország területén a buza- és kukoréptermések átlaga az utolsó hat évtized alatt mindössze 9 százalékkal nőtt.

A Hangya üdvözölte a felvidéki szövetkezeteket

A Hangya központja százezer példányban röplapot nyomtatott a következő, nemzetiszínű keretbe foglalt szöveggel:

Magyarok! Szövetkezeti Testvéreik!

Bizakodóan, sziklaszilárd hittel reméltük, hogy elkövetkezik az az idő, amikor a felvidéki szövetkezeti testvéreket magunkhoz ölelhetjük és egy ország határai között újból kezefoghatunk. Ez a pillanat elérkezett, itt van és mi Hangya-

szövetkezetek boldog örömmel és hazafias magyar lélekkel küldjük üdvözlésünket és szeretetünket a felvidéki szövetkezetek minden egyes tagjának és vásárlójának az édes hazához való visszatéréskor.

A röplapot közvetlenül a bevonulás után a Felvidékre vezényelt Hangya-körvezetők juttatták el az első élelmiszerszállítmányokkal a felvidéki szövetkezetekhez, amelyek nagy lelkesedéssel fogadták a magyar szövetkezeti központ első szeretetmegnyilvánulását.

A védettség meghosszabbítása

A kormány 7700/938 M. E. rendelet értelmében

a védett bírtokká nyilvánítás joghatálya, amely a vonatkozó rendelkezések értelmében október 31. napjával már általában megszűnt volna, további hat hónapra, vagyis 1939. évi április 30. napjáig meghosszabbodik.

A védett bírtokosok tehát a védettséggel járó korlátozások alá eső tartozásaik után az 1939. évi április 30-ig terjedő időre is csak évi 3 és fél százalékos kamatot és évi fél százalékos törlesztést kötelesek fizetni; természetesen az a kötelezettségük, hogy váltótartozásaikkal kapcsolatban újítót váltót kell adniuk,

továbbra is változatlanul fennáll.

A rendeletben azokra a gazdaadósokra vonatkozólag, akiknek védett bírtoka 500 katasztrális holdnál nagyobb, különleges rendelkezések vannak, amelyek azt célozzák, hogy ezeknél a nagyobb bírtokoknál a védettséget mielőbb meg lehessen szüntetni.

Végül lehetőséget nyújt a rendelet arra, hogy a pénzügyminiszter a könyvvizsgáló teherrendezéssel kapcsolatos teledakösszágnak egészben vagy részben való törlesztését — ha erre például ingatlaneladást, vagy más hasonló okból szükség van — az érdekeltektől tulajdonosok kérelmére engedélyezhesse és a feltételeket megállapíthassa.

Pulyka és gyöngyös nagyvásárok

A Felsődnánántúli Mezőgazdasági Kamara a megelőző évek tapasztalatai alapján az idén is megrendezi a pulyka és gyöngyös nagyvásárokat november végén, illetve december elején.

A pulyka és gyöngyös nagyvásárokat előreláthatólag Győr, Székesfehérvár, Szombathely, Pépa, Nagygyömőd, Tét, Jánosbáza, Deveser és Gyömörén fogja megtartani.

A pulyka minimális ára jelenleg 90 fillér, a gyöngyöse 1,18 P. Természetesen a vásár napjára az árban eltöltődések történhetnek, amit előre tudni lehetetlen. A kamara előre fogja értesíteni az érdekeltektől közzétek pulyka- és gyö-

zöstenyésztő gazdái a vásáron biztosítandó minimális árról.

A mezőgazdasági kamara biztosítja a tenyésztőket, hogy minden exportra képes pulykát és gyöngyösöt a Hangya Szövetkezet baromfiértékesítő szerve fel fog vásárolni.

Amennyiben a felsorolt vásárhelyeken kívül más helyen is szükségesnek mutatkozik a pulyka és gyöngyös nagyvásárok rendezése, úgy a mennyiség pontos megjelölése mellett jelentsek be a gazdakamaránál: Győr Postafiók 46.

Aranyszűz bevéltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia
ékszerésznél,

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

A magyar élet uttörője: a falvak népe

Jaross Andor, a felvidéki magyar-ság vezetője, az úpesti katolikus női szövetség műsoros estjén előadást tartott a huszszendős elnyomatás harcairól. Beszédéből idézzük az alábbi mondatokat:

— Az első virágszálát a magyar paraszti társadalom felé nyújtom. A magyar élet uttörői ők, az első pionírok, akik a kicsiny magyar falvak fehér házaiból kerültek ki. Ahogy a kommunizmust a falu állította meg, mi — ott és annak idején — a falusi parasztságnak köszönhetjük, akik mellénk álltak, hogy a világháború romjain öntudatra tudtuk támasztani a kisebbségi társadalmat. Meg kellett teremtenünk a kisebbségi sors vállalására alkalmas lelületet. A magyarság gazdasági összefogását kellett beindítani. Nehéz volt ez a munka, — de eredményes, — mert a magyar paraszti társadalom mellénk állt. S amikor a cseh rombolás tönkretette a Felvidéket a háború után megmaradt kapitalizmust, — a magyar társadalmi osztályok között fennálló ellentétek lecsiszolódtak és egyé, — magyarrá vált minden velünk harcoló ember.

A Vasárnap fennállása óta hirdeti — és örömmel, büszkén állapítjuk meg, hogy egyre több eredménnyel — azt a meggyőződést, hogy a magyar életnek, haladásának szinte kimeríthetetlen erőforrása és ezáltal a magyar jövőnek biztos záloga a magyar falu. Idézzük ezeket a mondatokat, mert bizonyágtételnek tartjuk őket a mi igazunk mellett; hiszen a Felvidék csak azért és csak úgy tudta átmenteni az ezeréves magyar értékeket a huszszendős elnyomtatón, hogy a falvak népével közös fronton, vállvetett munkával, egységesen vette fel a harcot. De idézzük a felvidéki vezér gyönyörű mondatait azért is, hogy újra hirdessük: A trianoni határokon belül eső kicsiny magyar falvak fehér házaiból lakói ugyancsak elszántággal, készséggel, öserevel, szerénységgel, minden szélsőségtől való idegenkedéssel készülnek fel a közös összefogásra, amelyet a csonkaországi hivatalos tényezők is egyre erőteljesebben hirdetnek és iparkodnak megvalósítani. Hiszük és hirdetjük, hogy a Felvidéket kipróbált és a magyar kormány által kezdeményezett nagy magyar összefogás megteremtése — amennyiben és amennyire az a falvak népén mulik — nem fog meg hiúsulni, hanem valósággá válik és itt is egygyé, magyarrá, válik mindenki, aki Szent István országának felépítéséért harcol . . .

Aranyszabályok

Az embert nem az élteti, amit eszik, hanem az, ami megemészt, ehhez pedig fog kell: a jó rágás fél emésztés.

*

Az alkohol megöl mindent, ami él és megőrzi a holtat.

*

Közeli vérokronok házasságából származó gyermekeknél gyakran található az ugynevezett estéli vak-ság, mely elkorcsosodási jelenség, mely egyes családokat gyakran nemzedékeken át kísér.

A FALUSI OTTHON

Tojások téli eltartása

A tojásokat a háztartásban leg-egyszerűbben vízveggel tarthatjuk el hosszabb ideig. Ebből a célból a tojásokat forrat és lehűtött vízzel megmossuk s azután öt másodpercre forró vízbe mártjuk, miáltal a héj csiramentessé válik, a héj alatti fehérje pedig vékony rétegben meg-alvad és a tojás tartalmát elzárja a levegőtől. A tojásokat ezután a forró vízből tojásfogóval kiszedve, 1 rész vízveggel és 9 rész forrat, lehűtött vízből készített oldatba tesszük. A forró vízben esetleg megrepedt tojásokat persze nem tesszük el, hanem mielőbb elhasználgjuk. A víz-üveg-oldatba rakott tojásokat tartalmazó üveget légmentesen lezárjuk és úgy tesszük el. Az így konzervált tojások tiszta izűek és sokáig megmaradnak, fehérjéjük azonban habba nem verhető.

A télre való tojáseltevésnek másik módja a meszes vízzel való konzerválás. A tojásokat tiszta meszes vízbe, vagy hig mésztejbe rakjuk, úgy hogy néhány centiméter magasságig ellepje. A víz tetején idővel vékony meszes réteg keletkezik, amely a levegő behatolását s így a tojások megromlását megakadályozza. A meszes vízben elraktott tojások hosszú ideig frissek és jóízűek maradnak ugyan, idővel azonban a tojás belsejébe is beszivárog a méz. Ezt a kellemetlen mellékhatást elűntethetjük, ha a meszes vízből kiszedett tojásokat jól megmossuk és használattal előtt egy napig tiszta vízben áztatjuk. Meszes tojások feltörésekor a tojásfehérje és sárgája összefolyik s teljesen el nem különíthető; fehérjéje habba nem verhető.

A gyakorlatban jól bevált tojáseltevési mód az is, hogy a tojások héját zsírral, viasszal, vízveggel,

zselatinoldattal bemázolják, amely réteg azután a levegő és baktériumok behatolását megakadályozza. Szokták azonkívül papiroshoz, fűrészpórához, szekkába, száraz homokba, korpába, fagyapóthba is elrakni a tojásokat, ez utóbbi módok azonban nem ajánlhatók, mert ezekből az anyagokból a tojás különböző íz- és szaganyagokat vesz fel, ami kevésbé élvezhetővé teszi. Legideálisabb a hűtőházakban való elraktározás, ilyen módon a tojásokat azonban természetesen csak nagyüzemek tudják eltartani.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Burgonyagombóc-leves. Négy nagyobb burgonyát megfőzünk, megreszelünk, egy evőkanállal vajjal és két egész tojással elkeverjük, finomra vágott petrezselyemzöldjélt és zsemlemorzsát adunk hozzá, amennyit kíván, apró gombócokat formálunk belőle és befőzzük a levesbe.

Fehér répa-főzelék. A répát megtisztítjuk, meglámozzuk és karkákra felszeleljük, aztán köménymaggal és sóval feltesszük, rántást készítünk, felerosztjuk a répával, kevés cukrot adunk hozzá, hagyjuk jól elforrni. Oldalassal nagyon jó.

Hájaspogácsa. Fél kilogramm sertés-hajat jól kiáztatva, szitán áttörünk és hidegre tesszük, hogy megkeményedjék. Nyújtódeszkán fél kilogramm lisztel elkeverünk egy tojásmagyságu hájat, aztán beleverünk 3 tojást, adunk bele sőt és annyi fehérbort, amennyit kíván, öszszgyurjuk és felverjük, míg hólyagos lesz. Akkor félórára félretesszük pihenni, majd lisztel meghintett deszkán vékonyra kinyújtjuk. Késsel az egész hájat, s a tésztát négy szélét felhajlva, kinyújtjuk és újra pihenni hagyjuk félóráig. Ezt harmadszor is megteszük, azután ujnyai vastagságra kinyújtjuk a tésztát, pogácsának kiszurjuk és felvert tojással megkenve, tepésben szép pirosra sütjük.

Gazdatudnivalók

A FEJŐSTEHENEK TÉLI TAKARMÁNYOZÁSA

Ha több tehénünk van, azokat nem helyes egyforma takarmányokon tartani. Mindegyik tehén annyi táplálékot kapjon, amennyit értékesíteni tud, azaz: amennyit tejlésével megérdemel. Egyöntetű etetés esetén ugyanis azok, melyek tögyük gyenge munkaképessége miatt a tápanyagokat teljé alakítani nem tudják, a túltáplálás miatt elhíznak és még kevésbé fognak tejni, a jobb tejlőknek pedig az egyenlő mérték talán kevés lesz arra, hogy tögyük teljén felhasználásához tápanyagot biztosítsanak. Így előltné lesoványodás árán tejelnek, de lassanként ők is gyengébb tejlésre képesyűrűnek.

Az ilyen egyedi takarmányozás gyakorlati kivitele nem nehéz. Állítsunk össze a szálás és nedvdús takarmányokból egy napi adagot, mely a tehenet csak 4—5 liter termelésre képesíti. Ezt kapja minden tehenünk. Majd állítsunk össze abrakfélét keverékből egy olyan adagot, mely 3 liter tej termelésére elegendő tápanyagot nyújt. Ebből minden tehén naponta annyi adagot kap, amennyi szer 3 liter a napi tejlésére.

Igy például az abraktakarmány legyen fejenként 4—5 kg pillangós (here, lucerna, borsó, széna, bílköny), 6 kg árpa-szalma, 20 kg takarmányrépa. A 3—3 liternyi tejlételeért adagolandó abrakkeverék 1—1 kg-ját pedig alkossa 0,1 kg buzakorpa, 0,3 kg olajpogácsa, 0,7 kg tengeridaru. Hogy az abrak elosztása gyorsan menjen, vegyünk kezünkbe olyan bőgrét, melybe éppen 1 literét járó abrakadag fér. Példánkban 1/4 kg abrakkeverék. Hogy pedig a tehené elé mért adagból szomszédja ne fogyaszthasson, néhol a teheneket rövidre kötik, másutt a silvegfára rácsot szerelnek fel vagy létraszertű rácsot fektetnek abraketetés-

kor a jászolra, esetleg kis deszkaládkákban adják a teheneknek az abrakot.

A fejőstehenek egészségére és termelésére nagy befolyással van az ivóvíz minősége is. Ha a tehén piszkos vagy túlhideg vízhez jut, akkor nem szívesen iszik belőle, mi a tej mennyiségének csökkenésére vezet. Legjobb a nedvdús takarmánnyal kevert abrak elfogyasztása után és a széna feletetésére előtt vagy közvetlen az etetés után itatni. Ha azonban a takarmány felvívó, akkor jobb etetés előtt itatni.

A tehenet naponta kétszer vagy háromszor szokás etetni. A kétszeri etetés előnye, hogy kevesebb munkával jár s így a tehené — jobban kiévez — nem lesz oly válogatos. A háromszori etetés mellett csak az szól, hogy az emésztőszervek munkája így egyenletesebb. Egyébíránt gyakorlati tapasztalatok szerint a tejtermelés szempontjából mindegy, hogy kétszer vagy háromszor etetünk. A tehenek mindkettőből könnyen hozzászoknak. De azért a sok tejet adó, így sok takarmányt igényelő tehenél helyesebb lesz a háromszori etetést bevezetni.

Nagyon fontos azonban az etetési idő betartása. Ha a szokottnál előbb etetünk, akkor még nincs meg a kellő étvágy és így tökéletlen lesz az emésztés. Ha pedig az etetés késik, az állatot nyugtalanokdani kezdenek, ami a termelésre káros, másrészt túlságos kitérés után mohón esznek s így rosszabbul használják ki a takarmányt.

ELŐKÉSZÜLET A TÉLRE

A BAROMFIUDVARBAN

Az étlakban nagytakarítást kell eszközölnünk. A falakat erősen seperjük le és meszeljük át alaposan frissen ojtott mésszel. A fal repedéseit vakoljuk be minél tömörebben, mert

a baromfiól minden repedése a legveszedelmesebb vérszívó parazitának, az óvantagnak buvóhelye lesz. Az összes fából való berendezéseket: ülőrudakat, fészkeket, etetőket és itatókat forró, lugos vízzel surojok le, majd meszeljük be. A mesze-és-hez mindenkor teljesen friss oltott mésztejet használjunk, mert ennek nagyobb a baktériumölő hatása, mint a kihűlt és már megkocsonyosodott oltott mésszel. Vízgáljuk át a tetőt, az ablakot és ajtó! A tető ne legyen lyukas, mert a hóle lecsurgása súlyos meghűléseket okozhat. Ugyancsak betegség okozója lehet a légvonat is. Az ól padlóján váltsuk fel a talajt friss agyagöngölettel s erre rétegezzük néhány centiméter magas homokréteget.

A baromfiak téli szükségletére hordassunk száraz helyre elegendő homokot és alomszalmát. Ebből pótoljuk az almot, ha az ól talaja már beszenyeződött volna.

Az ólban vagy a kaparószinben célszerű porfürdőt is készíteni; legjobb porfürdő a homok, ha fahamut, faszénport, mézport, némi kénvirágot keverünk bele. A porfürdő ökvetlenül napos helyen legyen, hogy egy kissé átmelegedjék, mert különben a tyukok nem használják.

VÉDŐOJTÁSOK A LÉPFENE, A SERTÉSORBÁNC ÉS SERTÉSEPESTIS ELLEN

Az alábbiak megértésére tudnunk kell, hogy kétéle ojtóanyag van. Az egyik az u. n. vakcina, mely tulajdonképpen a kórokozó baktériumokat tartalmazza, de legyengített állapotban. E legyengítés miatt a szervezetbe bevitt baktériumok a szervezetet halálra nem megbetegítenek, mert tudják, de arra képesek, hogy a szervezet ellenmérgek termelésére ingerlik. Ha az állat ilyen ellenmérgek birtokba jut, akkor például a lépénél és sertésorbáncnál hónapokig, a sertéspesztisnél egész életére immuun lesz, azaz természetes fertőzés ellenére sem betegszik meg.

A másik ojtóanyag az u. n. védőszérum, mely tulajdonképpen az illető betegség szerencsésen átesett állatok vérsavója. E vérsavó tartalmaz ellenmérgeket. A védőszérummal beoított állatokba tehát az ojtókor orvosságot, ellenmérgeket viszünk be. Védőszérummal ezért a már beteg állatokat szokás beoítani, hol már nincs idő a vakcina útján való ellenmérgek termelésére, sőt veszedelmes lenne még a legyengített baktériumok bevitele is, mert hiszen a már lázas szervezetben ezek is erőt vehetnek és esetleg elpusztítják.

Ezek előrebocsátása után lássuk a nálunk leginkább gyakorolt ojtási eljárásokat.

Lépfene ellen indokolt beoítani mindazon állatokat, melyeket lépfenebactériusokkal fertőzött legelőre vagyunk kénytelenek hajtani. Ezeket tél végén, a legelőre hajtás előtt, Pasteur módszere szerint, kétszer szoktuk beoítani: előbb igen gyenge vakcina ojtóanyaggal, majd 8—10 nap múlva erősebb vakcinával. A második ojtást követő 10—12-ik napon már az állat védett és a védettséget legalább hat hónapig, de néha egy évig is tart.

Ha egy állatunk védőojtásában nem részesült és így megbetegszik, akkor védőszérumot kell helybe fecskendezni s ha ezt kellő időben kapja, meg is gyógyul tőle.

Sertésorbánc ellen elválasztás után pár héttel malacokat szokás ojtani. A vakcinás ojtást itt is kététen szokjuk. Az első ojtóanyag gyengébb, ezt 10—12 nap múlva követi egy második, az erősebb. Az immunitás 4—5 hónapig tart.

Olyan falakban, hol már megbetegedése jelentkezt, ott szérummal ojtjuk be a fertőzés veszélyében forgó állatokat. A szérumnak két-háromszoros mennyiségével már megbetegedett állatok is meggyógyíthatók.

Sertéspesztis ellen u. n. szimultán módszerrel védekezünk, azaz vakcinát és szérumot egyidejűleg ojtunk be 3—4 hónap és egyéves sertésekbe. A beoított állatok így egész életükre kiható védelemmel nyernek.

November

20 VASÁRNAP

Valois Félix, Jolán

21 HÉTFŐ

Sz. M. bemut., Olivér

22 KEDD

Cecília

23 SZERDA

Kelemen

24 CSÜTÖRTÖK

Ker. János, Emma

25 PÉNTEK

Katalin

26 SZOMBAT

Ber. sz. János, Milos

A nappal tartama november 26-án: 8 óra 55 perc, a hét folyamán 16 perccel fog.

A hold fényváltozása: Újhold november 22-én.

Lengyelország ünnepe...

Ezen az őszön husz esztendője, hogy a lengyel szabad haza feltámadt. II. Katalin cárnő, Nagy Frigyes porosz király s a mi Mária Teréziának osztották fel először 1772-ben. A három hatalom, Oroszország, Ausztria és Poroszország még kétszer osztották rajta: 1793-ban és 1795-ben, amikor teljesen meg is szüntették. Az Európát legyőző Nagy Napoleon, varsói nagyercegséget alapított, ezt azonban a Napoleonek legyőzése után, 1815-ben tartott bécsi kongresszus Oroszországhoz osztotta. Azóta ráb vult a lengyel nemzet és béna a lengyel Fehér Sas szárnya. Csak a lengyel ima száll az ég felé:

— Szent oltárodnál térdre húlva
kérünk:
Szabad hazánkat, óh, add vissza
nélkünk!

Egy évszázad mult el közben, s ezt a főhást a lengyelnek csak a testvér magyar nemzet imádkozta. Ben apó nemzetének sóhaját minden magyar szívből énekelte.

S elmúlt a rabság százada a világháború érváratában, s benne megszünt a három osztokodó dinasztia hatalma is.

De Lengyelország feltámadt, hogy nagyobb és erősebb legyen, mint azéért volt. Ma nagyhatalom, az elnyomottak, meggyötörték lelkes és igazságvívó védője. A mi hű és ódandó barátunk.

Jubileumát büszkén és boldogan ünnepli.

S nincs nemzet Európában, amely büszkeségét jobban méltányolná, s örömet önzellenéből osztana, mint a magyar... Pilszki, Moszcicki és Rydz-Smigly nemzetét és hazáját fényvel övezze az népek igaz Istene!

Mézcs János

Megválasztották a török köztársaság új elnökét. Kemál Atatürknék, a török köztársaság elhunyt elnökének holttestét bebalzsamozták. Utódaul november 11-én Izmet Inönü miniszterelnököt választották meg.

Fia tragikus halála feletti elkeseredésében öngyilkosságot kísérelt meg báró Wesselenyi István. Báró Wesselenyi István, akinek fegyvere véletlenül halálra sebezte fiát, Istvánt, a tragikus esemény annyira lesújtotta, hogy el akarta dobni magától az életet. Így akart végezni fia haláláért, amiért pedig semmi felelősség nem terhel, tettét azonban észrevették és megakadályozták. A mélyen lesújtott apa most az ősi görögönny kastélyban van. Hozzá tartozól érik minden lépését, mert az idős báró, az „dréti hajós” anokája kijelentette, hogy nem akar tovább élni.

Az olasz uralkodó kettős jubileuma

III. Viktor Emánuel, Olaszország királya, Etiopia császára november 11-én lépett életének 70-ik és uralkodásának 38-ik esztendőjébe. Egész Olaszország lobogódszobában ünnepli az évfordulót, mely hódolat érzésével a haza hatalmának és nagyságának első szimbóluma, az uralkodó iránt. Ebből az alkalomból a Piazza Venezia felvonultak a római helyőrség csapatai. A Duce ez alkalomból több víztérségi érmet osztott ki. A csapatok elénekelték a király-himnusz és a fasizták dalát, majd Mussolini harsány hangon kiadta a jelszót:

— Zászlóaliak! Eljen a király!

A csapatok ezután megéljenzék az uralkodót, akit a téren és a környező utcákban összegyűlt nagyközönség is lelkes ünneplésben részesített.

A baráti Olaszország uralkodójának ünnepeletésében hálás szívvel, meleg szeretettel vesz részt Magyarország népe is.

Uj cigaretták: Felvidék. A Felvidéknek a Magyar Szent Koronához való visszacsatolása emlékére a m. kir. Dohányjövődék „Felvidék” elnevezés alatt új szivarfák hozott forgalomba. A dobozban 25 cigaretták helyett csak 24 darab van. A 25-ik egy elismervény pótolja, amelyben a m. kir. Dohányjövődék köszönettel nyugtatja, hogy a doboz vásárlója a 25-ik cigarettát árát a „Magyar a magyarért” akció javára adozta.

A nagybirtok 1.30—3.60 pengő, a kisbirtok 1.60—4.70 pengő adót fizet szántója után holdankint

A mezőgazdaság adóterheinek problémájával kapcsolatban gyakori a vita, hogy a kisbirtokok, vagy a nagybirtokok fizet-e aránylag több adót. Érdekes számításokat végzett erponatkozón Sarkadi Kesztyűs Lajos, a debreceni gazdasági akadémia tanára, aki a pénzügyminisztérium adóstatistikájának alapján 23 tiszántúli községben, három pénzügyigazgatóság területén dolgozta fel az idevágó adatokat.

A szántóterületek összehasonlításán alapuló megállapítások szerint az uradalmi szántóföldek adója katasztrális holdanként 1.30—3.60 pengő, a lakossági szántóföldek adója pedig 1.60—4.70 pengő volt a földreform előtt. Huszonhárom község közül 15 községben magasabb volt a lakossági földek holdankénti adója, mint az uradalmi földeké

és csak 8 községben volt a helyzet fordított.

„Ebből azonban nem következik, — írja Sarkadi Kesztyűs dr. — hogy a 15 községben a lakosság kezén volna a jobb minőségű szántóföld, különösen nem áll ez általában a békés- és biharmegyei községekre, továbbá Tiszadobra, amelyeknek agyagos, vályogos talajain az uradalmi szántóföldek minősége határozottan jobb és a szántók biztosabb termést adnak, mint a lakossági földeké.”

A földreform során a huszonhárom községben felosztottak 42.670 kat. hold uradalmi szántóföldterületet. Az adózás képét a földosztás akként változtatta meg, hogy annak megtörténte után

már csak 11 községben fizet magasabb adót a lakossági föld az uradalmiául.

Gyermekezeresztelenség. Az átokházi tanákon megrendítő szerkesztelenség történt. Bende Mihály földműves másfél éves kislánya felállt egy székre a kút mellett és a vízbe esett. Mire szülei észrevették, megfulladt. Az anya ellen gondatlanság miatt az eljárás megindult.

Osszetörték Masaryk bronzszobrát Prágában. Prágában egyre élénkebb visszahatás érezhető Benes és Masaryk politikájával szemben. A prágai egyetemen tüntettek Masaryk volt elnök ellen, a diákok feldöntötték a volt elnök bronzszobrát és később összetörték. A rendőrség 15 diákok letartóztatott.

Félholtraéhezt és fagyott. A kiskunhalasi határban lévő Felsőzállásról értesítették a meutókat, hogy a szántóföldek között egy nádkunyhóban eszméletlenül leány fekszik. Fiatal, 17 éves leányt találtak ott, mezitláb, egyetlen szál ruhában. Beszállították a kórházba, ahol összefüggéstelen szavakkal mostohaapját emlegette, aki elzavarta hazulról. A leány állapota nagyon súlyos s a nyomozás megindult annak megállapítására, ki a leány.

Megszakadt a szíve a rádiónál, mikor a kassai bevonulást hallgatta. Daróczy Máttyás dr. hatvanhárom éves makói ügyvéd november 11-én délelben rádióhallgatás közben hirtelen meghalt. Daróczy az utóbbi időben minden idegszálával ott csüngött a Felvidék visszatérése körüli eseményeken és délelben a legboldogabb percben, amikor Kassa a kormányzót ünneplte, szívéhez kapott és elhunyt. Halála nagy részvételt keltett.

Kettős családi dráma. Dubraucsik Pál 77 éves békéscsabai lakost pénteken reggel a felesége szóváltás hevében ollóval hasbaszarta. A súlyosan megsebesült öregember erre felkapta a vas mátköröt és felesége fejét valószínűleg szétromosította. Az asszony meghalt, Dubraucsik ezután a saját nyakát átöngte. Súlyos sérüléseivel kórházba vittek.

Tehát nagyjában az uradalmak alacsonyabb adója, gyengébb minőségű szántóföldjeiktől váltak meg a földreform során s ennek következtében, hogy az uradalmi szántók átlagára emelkedett, a lakossági csökkent.

A föld nemcsak adót, hanem még más különböző terheket is visel, mint a földadó után esedékes járulékokat, vizsabayozási illetéket, egyházi adót, közmunkaváltást, közszégyi és vármegyei pótdadót s főként a föld népe hordozza a házadót is. A közmunkaváltást az igazsálatok számához mérten állapítják meg s tekintettel arra, hogy a kisbirtokosság kezén aránylag is több az igazsálatosság, azért

a kisbirtok közmunkaváltása is terhesebb. Ugyancsak súlyosabban terheli a kisbirtokot a házadó is,

amelynek összegét a nagyüzemek csak az urasági és a tisztai lakóépület után fizetik. Az egy katasztrális holdra eső házadótéher az uradalmaknál elenyésző, a kiscgazdáknál az is jelentősen több és súlyosabb. Igaz, hogy a közmunkaváltás alól mentesek azok a kiscgazdák, akik csak egy fogattal, a házadó alól pedig azok, akik egyszobos-konyhás lakással rendelkeznek.

Ha az összes közteher összegének egy kat. hold szántóra eső hányadát vesszük, azt látjuk, hogy

13 községben a vizsgált területen ismét a lakossági földek terhe súlyosabb, mint az uradalmaké s a különbség 1.16 és 2.94 pengő között váltakozik. 10 községben pedig az uradalmi földek terhe nagyobb, de az eltérés ebben a tíz községben csak 0.35 pengőtől 1.15 pengőig terjed.

Halottnak nézték, mert — üveg-szeme volt. Különös eset történt. — természetesen Amerikában, Sanfranciskóban, ahol egy utcai verekedés során alaposan megraktak egy Wendell Brabham nevű embert. Brabham eszméletlen állapotban szedték össze a mentők és bevitték a kórházba, ahol műtétet akartak rajta végrehajtani. Előbb azonban az ügyeletes orvos megvizsgálta ügyvezett szemreflexeit. Ha ugyanis az életnek már semmilyen jele sem észlelhető valamely eszméletlen emberben, pl. a szív működést sem lehet már észrevenni, szeme még mindig megrebben, ha fény sugarat bocsátanak rá. Mint-hogy pedig ez a reflex Brabhamnál nem mutatkozott, az orvos levitette a halottasáknak. Érthető a kórházak megdöbbenése, amikor pár óra múlva a kórházból előkelő segítség-küldéseket kaptak. Kiderült, hogy Brabham kiöltözött. Csakhamar megmagyarázta, miért nem jelentkezett szemén a reflex: a derék embernek ugyanis régebben, egy másik verekedés során kivetkék szemét, a helyére tett üveg szemű pedig természetesen nem „rebbenhetett meg” a fény hatására...

Hetvenhárom áldozata van a marseillei tüvészeknek. A marseillei tüvésznél megsemmisült áruhááz el-takarítási munkálatait befejezték. A tüvészek követeleiben 73 ember meghalt vagy elült. Az áruhááz romjai között csak 48 ember holttestét találták meg; ezek közül csak tíznek személyazonosságát sikerült megállapítani.

Első Amerikai Váragyűtenyésző Rt. Nem hiába mondják Amerikát a korlátlan lehetőségek hazájának. Valóban az is, ha az alábbi megtörtént esetet olvassuk. Két délmies Jenki Neworleansban megalapította az „Első Amerikai Váragyűtenyésző Rt.”-ot és találmányával alapos vagyont harcolt össze. A hiszékeny közönséget körlevelekkel árasztották el és ezekben számos érdekes tükkel mutatták ki, hogy bármely képezés nagyságú udvarban bekövetkező 25 pocsalót lehet berendezni, amely — tekintettel a békák szaporaságára — tizenhárom év alatt 1,500,000,000 pengő tiszta hasznot hoz az eredeti 250 pengő befektetés után. A számítás azon a feltevésen alapult, hogy a Föld minden lakosa éventénként 750 pengő értékű békaembert eszik. A rendőrség posta után elkövetett szélhámoskodás miatt letartóztatta az óhalmis üzletembereket. Most már csak az a kérdés, hogy a börtönben, ahol elég idejük lesz a tépnyegésre, mit fognak még kitalálni ezek az óhalmis képzelőtehetségű alapítók.

Magyarország nagyságra nézve Európa 15. állama

Az 1938-as év lényeges változást idézett elő Európa 20 év óta változatlanul Európában.

Az év elején Németország Franciaország után a második helyet foglalta el, ma azonban már 583,000 négyzetkilométerrel a legnagyobb állam Európában, ha Oroszországot nem vesszük figyelembe. Az osztrák köztársaság teljesen eltűnt a térképről és Csehszlovákia, amely eddig 140,000 négyzetkilométernyi területtel a 13-ik helyen állott az európai államok sorában, most 98,000 négyzetkilométerre zsugorodott össze és a tizenhetedik helyre esett vissza. Magyarország területére nézve a hatodik helyre került. Magyarország a tizenhatodik helyről a tizenötödik helyre lépett elő.

A lakosság számát tekintve, az eddigi kilencedik helyen álló Csehszlovákia a tizenegyedik helyre esett vissza, míg Magyarország eléje került a tizedik helyre. Csehszlovákia úgy területének, mint lakosainak kétharmadát veszítette el.

MINDEN ÚJ ELŐFIZETŐ a falusi polgár táborát erősíti

Az ideiglenes új határ

A magyar királyi honvédség csapatai november 10-én elérték azt az ideiglenes határvonalat, amelyet a Bécsben, majd Pozsonyban ülésező magyar és csehszlovák katonai határmegállapító bizottság, a végleges határvonal kijelöléséig, egyelőre megállapított.

Ez a demarkációs vonal nyugatról keletnek húzódik és a Csallóközből kiindulva, a következő irányban halad:

Szemet nyugat, M. H. St. Elisabeth-Cseklész nyugat, majd félívből Rete észak, Pusztaföldemes dél, aztán kelet felé Sopronyág, innen a Vág mentén halad mintegy 7 és fél km hosszúságban, majd Vághosszúfalú észak, Alsó-jüttő dél, Nagykőr észak, aztán egyenesen északkelet felé Zsitvaifalu északig; innen a demarkációs vonal keletnek tartva Tolmács nyugaton eléri a Garamot, a Garam folyót követve délfelé Újbars és Óbars között halad át Léva északkeleten, innen tovább folytatódik keletnek, Varsány észak, aztán egy hurkot alkotva Tegyes dél, Bori nyugat, Szántó dél, Magyarád dél, Egeg észak, Paldst észak, aztán a Litava völgyében a 160-es magassági pont felett Ókő-hegy északi lejtőjén halad át; most északkeletnek fordul és körülbelül 6 km-es hurkot alkot a Csúh-litvai ut mentén, ugyhogy Keszthely és Csúh községek magyar területre esnek, viszont Apova község cseh területen marad.

A hurok Luke-Nyénéd végződik. Innen a vonal tovább egyenesen keletnek fordul és Szaktabánya északot érinti, majd északnak Kis-Zellő nyugat, Nagy-zellő észak, majd hosszú ívből Gácsfalva délre kanyarodik; aztán közvetlenül Losonc felé halad kelet felé és a Losonc-rimaszobai műútjától északra fordul a 321-es magassági pontig; ott az utól délre kerül és Rimaszobattól északra 1 km-re újra átmeteli az utat; a demarkációs vonal ezután északkeletnek fordulva Vinyó északig húzódik, innen északra merve Jolsvát nagy ívből meg-

kerül, aztán Roztoznya észak, Beke-nyeuifalu dél, aztán megkerüli a Voloc-hegy 1290-es magassági pontot, majd délnek fordul és Roznyót keleten megközelíti 3 km-re.

Pacsa délnél keletnek fordul és Pítka 1226-os háromszögelési ponton keresztül mintegy 9 km-es uton párhuzamosan halad a trianoni határral; ezután Mecenzéfnél — amely cseh területen marad — körülbelül 2 km szélességű hosszú hurkot alkot északnak Trohanka 1120-es magassági pontig, innen tovább Jászát délről megkerülve ismét északnak fordul és Kassát nagy ívből fogja át; Kassabéla dél, Herndászentistván dél, Rás nyugat és Izdoba észak mentén, Győrke északról délnek fordul és Szalánchuta nyugatnál eléri a trianoni határt, mintegy 13 kilométernyi távolságon egyúttal halad a trianoni határral, majd Kolbása délnél ismét elhagyja, keletnek halad Méspestől dél, itt északra fordul és Szalókot délre elhagyva zezzugos vonalban keletnek tart, ugyhogy a Nagyriska—Nagykapos—Imgyárióci műút mentén fekvő községek Magyarország-hoz kerülnek.

Ezután Ungvárt közvetlenül északnak megkerüli, majd délnek fordul Ung-Hosszumező délig, itt kis ívből megkerüli Koráthelmeccet, majd ismét délre fordul Csomonya nyugat és Barkasó keleten át, aztán Izsnyéte nyugatnál északnak fordul és másodszor is átmeteli a Csap—Munkács vasutvonalat. Innen a vasutvonalal párhuzamosan, attól északra 2 km-nyire az ut mentén halad és közvetlenül északra megkerüli Munkácsot, majd délnek fordul és kis ívet alkot Formos keleten keresztül, ugyhogy Béchása és Makarioro cseh területen marad; a demarkációs vonal továbbmenve Romacsaláza délnél délkeletnek fordul és Feib-Remete keletet érintve Salánktól keletre Feketeputak délhez jut, innen tovább Verhőcs nyugat, Csoma északnyugat, Fekete-Ardó északkelet és végül Homlódon keresztül csatlakozik a trianoni határhoz.

Németországi magyar levél a komáromi bevonulásról

Minden változtatás vagy magyar-ó kiegészítés nélkül közöljük — a sok közül — az alábbi, Németországból érkezett levelet:

Tek Vasárnap szerkesztőse és kiadóhivatala, Budapest.

Igen tisztelt Szerkesztőség!
Bocsánatot kérek, hogy ismét egy felejtethető napot, illetve órát kell, hogy levázzoljak Önök előtt, keresem a szavakat, keresem a betűket, de szerény tolnak sehogy sem találja meg a szavakat, mellyel leírjam Önöknek azt az örökké felejtethető órát, melyet 1938 november 7-én este 23 óra 15 perckor Briesenben, a rádió mellett, könyves szemmel, olvasófogóval lélegzettel értünk végi. Ekkor közvetítette a rádió Magyarország kormányzójának és a magyar kormány tagjainak a mi dicső magyar hadseregünk élén Komárom városába való bevonulását.

Kedves Szerkesztőség! nem tudjuk megállapítani, hogy örömkönyvek voltak-e ezek, amit hullajtottunk, amikor csak hét hónapja vagyunk távol drága hazánk-

tól, de magyar szívünk és érzésünk azt mondja, hogy igen.

Hát ha igen, akkor milyen örömkönyvek hullajthatók az a Fülöp Zsigmond, Komárom város bírja, amidőn zokogásba full szavakkal köszöntette a mi dicső kormányzókat, vitéz nagybányai Horthy Miklóst, amikor hosszú huszestendei szenvedés után idegen uratomból újra ódes hazánkhoz, ódes gyermekéül fogadták a Felvidéket...

... Levelem zártával

kívánunk nagyon sok jót, egészséget, a megnyugodott magyar hazai dicső kormányzójának és a magyar kormány tagjainak; minden lépésüket Isten áldása kísérje!

Ugyisintéu sok jó egészséget kívánunk a Vasárnap Szerkesztőségének, hogy még sokáig szolgálhassa egy a magyarországi munkásságot, mint a külföldön dolgozó magyar munkásokat.

Maradunk hazafias szeretettel

Gyarmati László és neje Veigert, Győri Gábor és neje, Briesen.

Ki kapja meg a „Vasárnap Naptárt?”

Jelentjük olvasóinknak, hogy az 1939. évre szóló *Vasárnap Naptár* előállítási munkálatai serényen folynak és legkésőbb karácsonyig befejeződnek, úgy hogy az ünnepekre valamennyi előfizetőnk szálán ott lesz a pompás ajándékkönyv.

A *Vasárnap Naptár*-t karácsonyi ajándékként megkapja minden olyan előfizetőnk, akinek előfizetése legalább folyó évi december hó 31-ig rendezve van, vagyis, aki a naptárak szétküldésének időpontjában nem lesz hátralékban. Ehhez a feltételhez minden körülmények között ragaszkodnunk kell, éppen ezért kérjük hátralékos előfizetőinket, hogy

legkésőbb folyó évi december hó 15-ig az előfizetési hátralékot címünkre megküldeni sziveskedjenek.

Az ujonnan belépő előfizetők is megkapják az ajándéknaptárt, de csak abban az esetben, ha két pengővel legalább egy félévre előfizetnek a lapra. Ez a kikötés mindazokra vonatkozik, akik november hó 20-ika után lépnek a „Vasárnap” táborába. Szükséges volt ilyen megszorítást tenni, mert a multban azt tapasztaltuk, hogy sokan csupán azért fizettek elő a lapra egy pengővel egy negyedévre, hogy naptárt kapjanak. Amikor aztán a negyedév eltelt, nem újították meg az előfizetést. Azt hisszük, mindenki természetesen fogja találni, hogy egy pengőért egy naptárt és három hónapig lapot adni teljes lehetetlenség.

Végül ismételtelen és nyomatékosan kérjük hátralékos előfizetőinket, hogy előfizetésüket mielőbb rendezni sziveskedjenek.

Önrendelkezés esetén az egész Felvidék csatlakozik Magyarországhoz

Schandl Károly dr. titkos tanácsos, a devoceseri kerület országgyűlési képviselője *Tüskérvár, Karakó-szörcsök* és *Apacatorna* községekben felkereste választóit és méltatta életük a történelmi eseményeket.

— Szent István-esztendejében — mondotta Schandl Károly — a magyar összefogás és fegyver győzelme elindította a nemzeti feltámadást.

Nemesak 11 város, 800 falu és egymillió magyar ember szabadult fel, hanem azért, hogy a prágai kormány a szlovákok által lakott területre a magyar kormány részéről felajánlott népszavazást elutasította,

nyilvánvaló lett az egész világ előtt, hogy önrendelkezés esetén az egész Felvidék Magyarországhoz csatlakoznék. Ha levonjuk az örvendetes fordulat tanulságait és egy táborban, fegyvermelletten és kötelességtudással áll az egész ország a nemzet babérokoszorúja vezére és kormányzója mögött, Szent István birodalma újra élni fog.

A három község halálját és szeretetét nyilvánította a kormányzó iránt, táviratban üdvözölte Imrédy Bélát, Kánya Kálmánt és Teleki Pál grófot, valamint a baráti nagyhatalmak vezéreit.

gyar nemzet fiainak száma hamarosan tizenötmillióra emelkedik.

A lord a Rákóczi-vár és a sárospataki református gimnázium meglekintése után, tizenegre pengős alapítványt tett az ifjuság jutalmazására és intézkedett, hogy

a nyári szünet alatt évenként tizenöt sárospataki diák két-hónapos tanulmányutat tessen a lord költségére Angliában.

Vasárnap, november 13-án a lord fogadta a pécsi egyetem küldöttségét, majd megkoszorúzza Rákóczi Jenő szobrát, délután egy ruthén küldöttséget fogadott.

Lord Rothermere hétfőn reggel visszautazott Angliába.

Elutazott lord Rothermere

Lord Rothermere, a magyar igazság utörő bajnoka, a nagy angol újságfejedelem, tudvalévően, résztvett a november 11-iki kassai diadalmas bevonuláson, majd pedig Sárospatakra utazott. A tiszteletre rendezett ifjusági ünnepségen mondott beszédében Rothermere hangsúlyozta, hogy

Magyarország jól választott, amikor a Berlin—Róma tengelyhez csatlakozott. Leszegte, hogy nemesak a Felvidékről, hanem Erdélyről is szó van és kifejezte azt a reményét, hogy néhány éven belül az ott élő magyarok is visszakérülnek Magyarországhoz. Ha az ország határai között élő magyarok olyan jó hazafiak lesznek, mint Rákóczi és Kossuth voltak, akkor elérhető lesz, hogy a ma-

Találja ki!

7, 6, 4, 18, 11
a magyar katona jelszava.
8, 7, 13, 3, 7, 24
ennek az érdeke a legelőbbre való.
23, 22, 1
két ollója van, mégsem szabó.
19, 2, 5
nem kerüli a veszélyt.
15, 16, 7, 8, 9, 11
nem erős.
14, 24, 10, 17
családfő.
12, 20 21
régii sulymérték.
1—24! = Időszertü magyar követelés.

A levelezőlapra irt válaszokat a *Vasárnap* szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-u. 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkésve érkez megfetések nem veszünk figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes válaszokat küldenek, előfizetőbörünk tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs.

A *Találja ki!* eredményét az 50-ik számban közöljük.

A 44-ik számban közölt rejtvény megfejtése a következő:

1. Budapest előtt, századokon át, Pozsony volt királyi székváros és Magyarország fővárosa.

2. Rákóczi Ferenc elvait a kassai domban helyezték el.

Beérkezett tizenöt helyes megfejtés; könyvjutalmat küldtünk

Fekete János Kiskunhalas előfizetőnk címére.

IGAZGYÖNGYÖK

A rest ember csak azért nem tud valamit csinálni, mert nem is akar.

A jó tanács olyan, mint a keseru gyógyszer. Könnyebb adni, mint bevenni.

Egy kis mosoly

Egy koccavandász kalandosabb élményeiről füllent egy társaságban.

— Képzélek — meséli — a multkor egyetlen lövéssel terítettem le egy szarvast, úgy hogy a golyó a bal hátsó körmén és a bal fülén ment keresztül.

— Lehetetlenség! — kiáltanak fel a hallgatók.

— Nem lehetetlen biz az — vágja ki magát a füllentő — mert a szarvas a lóvés pillanatában éppen vakarózott.

A szőlőcefre és must fuvarozása vasárnap is végezhető

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a szőlőcefre és szőlőmust összevásárlásával, elszállításával és értékesítésének előkészítésével kapcsolatos kereskedői tevékenység, ugyanintén a szőlőcefre és szőlőmust elszállításával kapcsolatos fuvarozóiipari tevékenység a november 20-ára és 27-re eső vasárnapokon egész napon át végezhető.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

Ifj. Cs. S. Versét közzétettük; a másik vers — Istennel hála — aktualitását veszítette. — T. F. Páhi. Verséből közlünk. — K. J. Inolnyecz. Verséből közlünk. — N. Gy. Budapest. Mást kérünk, ezen a versen már túlhaladt a történelmi örömmutatója. — Ifj. B. F. Apostag. Válogatunk belőlük. — K. M. J. Kiskőrös. Előző üzenetünk Önnek is szól. — Ifj. Sz. J. Póréte. A „Lesz még tavasz...” című a közlésre várók sorába íktattuk. — Ny. L. Konyár. Versét közölni fogjuk. — H. J. Csermajor. Ez nem közölhető. — R. F. Mátyás-Zölös. Verse jó. — P. J. Murakeresztur. Szép, megható érzésekről tanusodik mind egyike verse; kár, hogy formailag tökéletlenek a sorok. Sajnálattal, nem közölhető. — R. P. Hofhauskirchen. Izzó, magyar érzés, dögöző forma. Ezért nem közölhető a verse. — Ifj. H. S. Sárhögárd. A gőcséji nagyerdőben című versét a közlésre várók sorába íktattuk. — H. Gy. Egyik versét közzétesszük. — Ifj. Z. A. Sarkad. Versét közölni fogjuk. — Magyar munkáscsoport. Grochow. A beküldött versek sok érzékről áradnak szímet, szívessen vesszük, ha írjuk a tanga neve alatt juttatja el hozzánk munkáját. — D. J. Csurgónagyarton. Verséből közlünk; szép sorait, hálás szívvel viszonzunk. — B. A. Versét közöljük. — T. I. Nem tudna rövidebb verseket küldeni? Szükségessé terjedelmünknek fogva, aig tudjuk elhelyezni a hosszú költeményeket. — Z. L. Bükkszentérsébet. „Lehullatja az ősz szőlő” című versét közzé fogjuk tenni. — 16.469. számu előfizető. Tessék egy csokorralvaló beküldeni a prózai munkákból, szívessen fogadjuk meg velük. — T. B. Nemeshany. Egyelőre még tanul szorgalmasan, később, a versírásról hagyj későbbre! — M. F. Alberti-Irsa. Verséből közlünk. Tessék Számádo: Ernő urnak a következő címre írni: Vt. Aréna ut 150. — J. Gy. Kiskőrös. Verséből közlünk. — T. S. Veszprém. Ez a vers nem közölhető.

VASÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárpiac. Buzza, tiszavidéki, 77 kg-os 20.50-20.60, 78 kg-os 20.70-20.80, 79 kg-os 20.90-21, 80 kg-os 21-21.10, felsőtízai és duna-tiszavidéki 77 kg-os 20.45-20.55, 78 kg-os 20.05-20.75, 79 kg-os 20.85-20.95, 80 kg-os 20.95-21.05, fejtermései 77 kg-os 20.55-20.65, 78 kg-os 20.75-20.85, 79 kg-os 20.95-21.05, 80 kg-os 21.05-21.15, többi dunántúli 77 kg-os 20.45-20.55, 78 kg-os 20.65-20.75, 79 kg-os 20.85-20.95, 80 kg-os 20.95-21.05, rozso pesty, 14.85-14.95, más számú, 14.90-15, sörárpa kiváló 21-21.50, sörárpa elsőrendű 20-20.75, sörárpa 19.50-20, tak. árpa elsőrendű 18.50-18.50, középmin. 18-18.20, zab elsőrendű 19.30-19.45, középmin. 19.20-19.30, tengeri tisztított áll. új 13.20-13.30, egyéb áll. 13.15-13.25, rönny buzakorpa 12.80-13, 8-as 13.20-13.30, 15-16 pengő 100 kg-ként.

Határadi. Rozs márc. 15.82-15.88, máj. 16.00-16.02, tengeri máj. 15.58-15.60 pengő 100 kg-ként.

Abraktakarmány Árak métermázsánságát Budapest: Árpakorpa 14.70, borsóhéj 19.50, borsókonkoly 16, buzakorpa 13.50-13.75, buzakarmányliszt 16-16.25, kókuszpogácsa 14, lenmagpogácsa 16.30, napraforgópogácsa 16, szárított répaszélet 11, repcepogácsa 11.50, rozso korpa 13.50, melasz 10.50, halliszt 45 P. Takarmányvásár. Árak métermázsánságát pengőben: Rétszéna Ia 8-10, IIa 6.20-7.70, IIIa 4-6.00, mumarshéna 7-8.20, lucernaszéna 5.80-11, zabos-bükkönyshéna 7.40, rozsozsalmá 3.60-4.30, buzasalmá 4 P. Tenyészmárhák és járnosükrök. Ia beföldi járnosükrök és beállítandó valót

tinó (tarka) 64-88, IIa beföldi járnosükrök és beállítandó valót (fehér) 64-68, 135 éves üsző 62-64, 115 éves tinó 62-64. Hatali fész. fejtermésein 75-85 fillér kg-ként.

Vágómarha. Bika, tarka, Ia 68-72, IIa 55-67, IIIa 45-54, ökrök, tarka, IIa 68-70, tehén, tarka, Ia 68-76, IIa 50-67, IIIa 40-48, bivaly 28-50, növendék 54-72, kicsontozni való 20-38 fillér kg-ként.

Borjú. Ia 100-106, IIa 94-102 fillér kg-ként.

Juh. Külföldiek megfelelő Ia fiatal ürü darabonként 50 kg súlyban 42-46, Ia fiatal bárány, páronként legalább 80 kg súlyban 46-50 fillér kg-ként, gazdaságban etetés-itatás után mázsával, 3 kg súlylevonással.

40-740, Igrás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 160-170, Igrás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 350-325, számar 45-50, alárendelt ló 50-340, vágó ló 40-170 P.

Sertés. Uradalmi zsírmentes páronként 340 kg-on felül 112-113, szedett-sertés Ia 100-102, IIa 95-98, súlyminőségű 84-92, öregsértés Ia 95-98, IIa 92-94, tökesértés 98-103 fillér kg-ként.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacon árak: Marhabőr, minden súlyban, magyar 105-110, tarka 115-120 fillér. Tarka bikabőr 40 kg-ig marhabőrbőrben, 41-50 kg-ig 20, 51-60 kg-ig 30, ezen felül 40% levonás. Borjubőr: hosszú lábbal 145-150, rövidlábú borjubőr 155-165, mérnöki juhborjú, zöldsúlyban 65-70 fillér kg-ként. Mészáros bőrbőr darabonként 13 P, kisebb löböréti 10-20% kal kevesebbet fizettek.

Vad és vadhus: Szarvascomb 220-240, gerinc 300-400, lapocka 100-120, többi része 30-50, őz, gerinc 400-500, comb 240-260, többi része 30-100 fillér kg-ként. Nyul, borbén 300-400, sildő 200-250, fácán 200-300, fogoly 80-140 fillér darabonként.

Halpiac. Élis harcusa, nagyság szerint 260-400, csuka 140-300, ponty 130-200, kárász 120-140, compo 120-140 fillér kg-ként.

Zsír és szalma. Szalonna, olvasztandó valót 150-164, sózott 180-220, füstölt 192-290, máj 195-176, tepertő 192-240, sertészsír, helybéli 168-179 fillér kg-ként.

Tej és tejtermékek. Tejes tej 30, lefőzött tej 10, tejszín 180-200, tejföl 100-120 fillér literenként. Több-vaj 320-340, főzövaj 280-300, tenénutú, sovány 50-70, juhtúró 180-220, kevert túró 140-180, fuhsajt 200-240, trapista 200-240 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Éti baromfi: Tyúk 250-350, rántandó valót 100-150, sildű valót 150-280 fillér darabonként. — Leölt baromfi: Tyúk 140-180, rántandó valót 220-280, sildű valót 100-260, ruca, hizott 180-160, lud, hizott 125-160, h-bamáj, nagy 300-700, kicsi 300-500 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 11-13, főzetojás 8-10 fillér darabonként.

Zöldség. Sárgrápa 12-20, petrezselyem 12-24, kevert zöldség 16-24, zeller 20-36, kalarabé 12-20, karfiol 6-12, vöröshagyma, makói 13-16, közpogácsa 10-14, fokhagyma 24-40, cékia 12-20, fejeskáposzta 6-10, savanyított káposzta 26-32, kelkáposzta 6-14, vöröskáposzta 14-24, fejesalúta 8-12, tormia 40-160, burgonya: Gűlliba 10-12, nyári róza 10-12, Ella 8-10, kifli 18-24, tömör csiperkegomba 180-240 szárított 400-800, vizes uborka 60-80 ceetes 100-120, tök, 165 8-12, sütörök 12-16, paradicsomkonzerv literre 48-60, zöldborsó hirtelyes 28-46, sóska 20-32, paraj, tisztított 16-28, feketeterék 12-24, fillér kg-ként; zöld tengeri darabonként 3-8 fillér.

Gyümölcs. Alma 40-140, birsalma 32-76, körte 70-160, szilvák 120-160, gyümölcsíz 120-300, szilpekiz 50-60, napolya 60-80, csemegeszőlő 60-140, kevert szőlő 40-60, dió, keményhajtú 110-140, dióhéj 360-480, mogyoróból 440-480, mandulából 480-600, gesztenye 48-80 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édesemence 480-600, róza 300-380, mák, kék 180-220, pergetett mész 160-200, kömény-mag 240-320, háziszappan, szín 96-128, közönségség 56-96 fillér kg-ként.

Szesz. A szeszgyártásánál e héten is az összes szeszféleségek forgalma élenk volt. Az árak nem változtak.

Gyümölcsipálnika. A gyümölcsipálnika iránt e héten is élenk volt a kereslet és az árak szilárd frányzat mellett változatlanul tartottak. A tökfűipálnika 4 — az eperpálnika 5-5,20, a borpálnika 5 — szerint 7-7,20, a barnepálnika 9-10 — az eperpálnika 5-5,20, a borpálnika 5-5,20, avinálás előkora 3,40-3,50 pengőz terjedő áron kelt el 10,000 liter-forgalmú (III. táblázat szerint, 4-3% forgalmú adó).

A borpiacra a helyzet változatlanul szilárd. A termés mind mennyiségére, mind minőségére jóval alatta van a tavalyinak. A szőlőtermelők tartózkodnak az eladásról, ami az árakban állandó további szilárdulást okoz és ezáltal a ki-vitel lehetőségét csökkennék. Az átlagos kereskedelmi árunk megfelelő minőségű uborkáké 24-32, a jobb minőségűeké 35-60 fillért fizetnek literenként. Öbörből készlet alig van, így kínál-sinčen. Borkvitelünk az elmúlt héten 10% vagon volt Svájcba.

Idegen pénzek vételi és eladási ára: Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőért többé kerül száz darab: Angol font 16.00-16.20; góllár 339.70-343.70; kanadai dollár 382-387; hollandi forint 184.45-186.45; német márká 135.70-136.70 pengő. — Száz pengőért kevesebbé kerül száz darab: Csehszlovákia 9.50-10; lengyel zloty 60-61.40; szerb dinár 6.50-7.70; francia frank 8.90-9.10; román leu 2.40-3.45; bolgár leva 3-3.60; olasz lira 16.90-17.90; svájci frank 76.80-77.70 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, XI. 20. Állat- és kirakóvásár: Fegyvernek. Ló- és kirakóvásár: Szegvár. — Hétfő, XI. 21. Állat- és kirakóvásár: Jászladány Kóka (bizonytalan), Kiskomárom, Mohács, Paks, Ruma, Szécsény, Tarcal, Vámospercs. Ló- és kirakóvásár: Bácsalmás, Csurgó, Kecskemét, Kerta. Ló, marha és kirakóvásár: Felsőreg. Kirakóvásár: Tatabánya. — Kedd, XI. 22. Állat- és kirakóvásár: Szécsény, Szentgál. Ló, marha és kirakóvásár: Mezőkomárom, Török-koppány. — Szerda, XI. 23. Állat- és kirakóvásár: Csepel, Mány, Poroszlona. Ló, marha és kirakóvásár: Mezőkomárom. — Csütörtök, XI. 24. Állat- és kirakóvásár: Adony, Bodvaszlás, Bodrogkeresztur, Dég, Ujfehéret. — Péntek, XI. 25. Ló, marha és kirakóvásár: Felsőszécsény. Ló- és kirakóvásár: Cső-Felsőszécsény. Ló és kirakóvásár: Cséköly. — Szombat, XI. 26. Állat- és kirakóvásár: Apátfalva. Kirakóvásár: Szentcs.

Arany- és ezüstpénzek ára

1938 november 17-én.
Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 38 fillér; kétkoronás 76 fillér; tókoronás 2 pengő; régi egyforintos 1 pengő.
14 karátos tömörarany grammonként 3 pengő.
Szinarany kilogrammja 5800 pengő.
Szinezett kilogrammja 100 pengő.

VASÁRNAP, XI. 20.

9.30: Hírek. 10: Református istentisztelet. 11: Egyházi népek és szentbe-széd a Jézus Szíve-templomból. 12.20: Időjelzés, időjárás és vízállás. 13.30: Operaház zenekar. Közben: Hírek. 14: Hanglemek. 15: 1. „Kiszáradt lányunk kopzása”. Banka Antal gazdasági tanár előadása. 2. „A gazdakamarák”. Halász Ágoston, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatójának előadása. 15.45: Szalonna. 16.30: „Ezen-tel sokszor együtt leszünk”. Hankis János előadása. 17: „Földközi népdalok”. Énekar. 17.35: Török Sándor sevezése. 18.05: Cigányzene. 19: Hírek. 19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 19.35: Zongora. 20: Sportreklámok. 20.10: „Krisznanahorka búzike vára”. Történelmi legenda 3 részben. Irta: Vándor Kálmán. 21.30: Hírek, időjárás. 21.55: Hangverseny. Közben: Hírek német és olasz nyelven. 23: Hírek angol és francia nyelven. 23.10: Cigányzene, ének. 00.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Állandó közvetítések hétköznapiakon:

6.45: Torna, utána hanglemek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó. 14: Járásjelentés. 14.30: Hírek. 13.20: Pontos idő, időjárás és vízállásjelentés. 14.35: Hírek. 15: Piac- és élelmiszer-

árak. 16.45: Pontos időjelzés, stb. 19: Hírek. 19.10: Hírek ruszin és szlovák nyelven. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, XI. 21.

12.10: Rendőrzenekar. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákfelőra. 17: Előadás. 17.30: Ligeti Dező énekel zongorakísérettel. 18: Időszéri előadás. 18.30: Cigányzene. 19.45: „Édes anyanyelvünk”. Halász Gyula előadása. 20.10: Hangverseny. 22: Zenekari művek. 23.10: Szalonna.

KEDD, XI. 22.

12.10: Lenhardt Ilona énekel zongorakísérettel. 13: Hanglemek. 16.10: „Asszonyok tanácsadója”. 18: „Gyű megvilágása”. Julier Ferenc előadása. 18.30: „Magyar indiúk”. 19.25: Gittar. est. 20: Magyar költők versel ókori költőfaisaikhoz. 20.35: Cigányzene, ének. 22: Linn Márta heggedül. 23.15: Szalonna.

SZERDA, XI. 23.

12.10: Cigányzene. 13.30: Országos Postászenekar. 16.15: Diákfelőra. 17: „Ez a világpiac”. Kecsk István előadása. 17.30: Zongora. 18: „Időszéri lególtalmi kérdések”. Előadás. 18.15: Cigányzene. 19.25: „Hercégkisasszony”. Operett előjátékkal 2 felvonásban. 21.20: Hanglemek. 22.05: Gordonkahangverseny. 22.40: Operaházi Zenekar.

CSÜTÖRTÖK, XI. 24.

12.10: Hanglemek. 13.30: Szalonna. 16.15: „Háztartási tanácsadó”. 17: „Népies baromfitenyésztésünk megismerése”. Vitöz Ottó Ernő m. kir. gazdasági felügyelő előadása. 17.30: Cigányzene. 18: „A kínai papucs”. Thurý Lajos elbeszélése. 18.30: Heggedül. zongora. 19.25: Budal Dalárdra műsora. 20: Küllégi negyedóra. 20.15: Operettreklámok, nyitányok, keringők. 22.05: Hangverseny. 23.10: Cigányzene, ének.

PÉNTEK, XI. 25.

12.10: Szalonna. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákfelőra. 17: Időszéri előadás. 17.15: Sportközlemények. 17.25: Csuka Béla gondokázik. 18: Révész Imre református püspök előadása. 18.30: Hanglemek. 19.25: Operaház előadása. 22.15: Cigányzene.

SZOMBAT, XI. 26.

12.10: Galetta Ferenc énekel. 13: Hanglemek. 16.15: Csengery Ilonka mesél. 17: „A hosszútetű ember története”. Földi Mihály elbeszélése. 17.30: Cigányzene. 18: „Mit üzen a rádió?”. 18.30: Zongora. 19.25: Hárfá. 19.40: Időszéri előadás. 20.10: „Gömöri vidám est”. versben, adomákban, dalban és zenében. Irta: Kilián Zoltán. 21.30: Szalonna. 23.10: Hanglemek.

Budapest II.

Vasárnap, XI. 20. 11.40: Kamarazene. 15: Szalonna. 18.30: Előadás. 19.10: Cigányzene. 19.30: Előadás. 20.10: Hanglemek. — Hétfő, XI. 21. 18.30: Némét lecke. 19.05: Cigányzene. 19.40: Zongora. 20.10: Előadás. 20.10: Film-dokument. 21.25: Magyar nóták. — Kedd, XI. 22. 18.05: Hangverseny. 18.30: Mezőgazdasági felőra. 19.30: Francia lecke. 20: Hangverseny. — Szerda, XI. 23. 17.30: Előadás. 18: Cigányzene. 18.30: Olasz lecke. 19.15: Szalonna. 20.30: Hanglemek. — Csütörtök, XI. 24. 17: Cigányzene. 18.30: Angol lecke. 19.10: Hangverseny. 19.30: Előadás. 20.15: Elbeszélés. 20.45: Operaréklámok. — Péntek, XI. 25. 17.30: Előadás. 18.30: Gyorsírás. 19.30: Előadás. 20: Hanglemek. — Szombat, XI. 26. 18.05: Cigányzene. 18.30: Mezőgazdasági felőra. 19.10: Csevegés. 20: Operaréklámok.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVÉS SZÖVETSÉG”
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés a fővárosban végett Rákócseyi baktériumölő

nékül. Kapható és megrendelhető csak IFJ. AULICZKY OTTÓ Budapest, VII. Dohány-uca 84, II. 2. Árak: Demijonál ab Budapest 3 4 6 8 10 15 20 3-70 4-80 7-10 9-10 10-80 16-21-20 Tanulmányos prospektus e lap olvasóinak ingyen!